

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Uskrsne radosti u korizmi

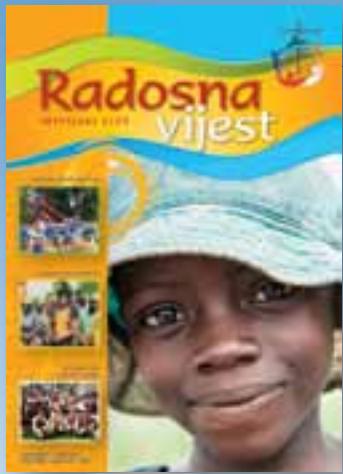

Otvorena srca i domovi

Kršćanka Dila
- majka i patnica

Apostolat molitve

„Da afrički kršćani, usred političko-vjerskih sukoba, daju svjedočanstvo ljubavi i vjere u Isusa Krista.“

Uvodnik U središtu Iz života naših misionara

Intervju Apostolat molitve Vijesti iz Crkve u Hrvata

Aktualno Iz dnevnika jednog misionara Misijski velikani

Sadržaj

Radosno svjedočenje ili kršćanstvo na Cirenčev način	3
Gdje je ljubav, prijateljstvo, Bog je ondje	4
Otvorena srca i domovi	6
Kršćanka Dila - majka i patnica	8
Uskrnsne radosti u korizmi	9
Učitelj je kazao, idemo dalje	10
Djeca mijenjaju svijet.....	12
Misijska nakana za travanj.....	14
Europski susret misijskih animatora djece	15
Rezidba maslina u korist misija	17
Molitva krunice za misije	17
Dobrotvorna akcija "Cor unum et anima una"	18
18. križni put biciklima u znaku Akcije MIVA.....	18
Poticaji i saznanja o misijama za mlade.....	18
Korizmena duhovna obnova za misijske suradnike i dobročinitelje.....	19
Srednjoškolci u humanitarnoj akciji Maslinova grančica – moj dar za misije.....	19
Uskrnsna misijska izložba.....	20
Pripreme za Akciju MIVA.....	20
Misionari Fidei donum.....	21
Putovanje "nagibnim" vlakom	23
Blaženi Francesco Spoto, mučenik našeg vremena	25
28. ljetni susret misionara i misionarki.....	27

Impressum

Izdavač: Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini

Glavni urednik: v.l. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** don Ivan Štironja

Godišnja preplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD

Tisk: Grafička Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 1000 ZAGREB
Tel. 01/56 35 055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski ţiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 0387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Radosno svjedočenje ili kršćanstvo na Cirenčev način

Brojne su osobe pratile Isusa na njegovu uspinjanju do Golgote. Među njima je bio i Šimun Cirenac kojega Rimljani prisiliše da ponese Isusov križ (usp. Mt 27,32). Očito, Cirenac nije slobodna i radosna srca prihvatio tu ulogu. Na putu do Isusa ispriječio se križ. Barem je tako bilo na početku. Sto je bilo poslije, je li se u Cirenčevu srcu dogodilo obraćenje i opredjeljenje, je li mu Isus do kraja ostao samo kažnjeni Nazarećanin, ne znamo.

Otomu se može samo nagadati i donositi osobne zaključke. Svakako, Isus nije dao bilo kakav sud o svom „pomoćniku“, za razliku od razbojnika kojemu je s križa dao obećanje: „Zaista ti kažem: danas ćeš biti sa mnom u raju“ (Lk 23,43).

Nije dovoljno podmetnuti leđa. Potrebno je uključiti srce, sa svim slobodnim opredjeljenjem i voljom. Cirenac je, naizgled, učinio dobro djelo. No, bilo je nedostatno. Prisiljen mogao je gundići i biti nesretan zbog iznenadne uloge koju nije očekivao. U srcu se borio protiv križa. Za svoj usud krivio je Nazarećanina. A s malo muke mogao je zadobiti dobra velika (usp. Mudr 3,5).

Od nas se kršćana traži slobodno opredjeljenje za Isusa, odlučan i radostan hod u vjeri kao i istinski žar. Koliko radosno živimo svoje kršćanstvo, to najbolje osjeća i znaće svaki pojedinač. Ono što je u srcu, često se čita i na licu. Ponešto od vjere potvrđi život, pokažu djela ili pak riječi, koje ne bi trebale dominirati, jer svijet treba ponizne syjedoke a ne hvalisave govornike.

Isus nije rekao Cirencu da će dobiti rajsку nagradu, to je obećanje dao samo desnom razbojniku, koji je javno priznao svoja nedjela i zamolio Isusa da ga se sjeti u raju. Dobio je raj na temelju svoje ispovijesti vjere u Isusa, hrabro priznanja grješnosti i iskrena kajanja. Time je ujedno zadobio nagradu te oprost od svih vremenitih kazna i oproštenje svih grijeha i opačina. Bila je to prva kanonizacija u povijesti. Potpisao ju je i proglašio sam Gospodin Isus, s križa, raspet na vrh Golgotе.

Isus od samoga početka svoga javnog djelovanja nudi kraljevstvo nebesko i poziva na obraćenje. Crkva preuzima tu zadaću i nastavlja je svojim hodom kroz vrijeme.

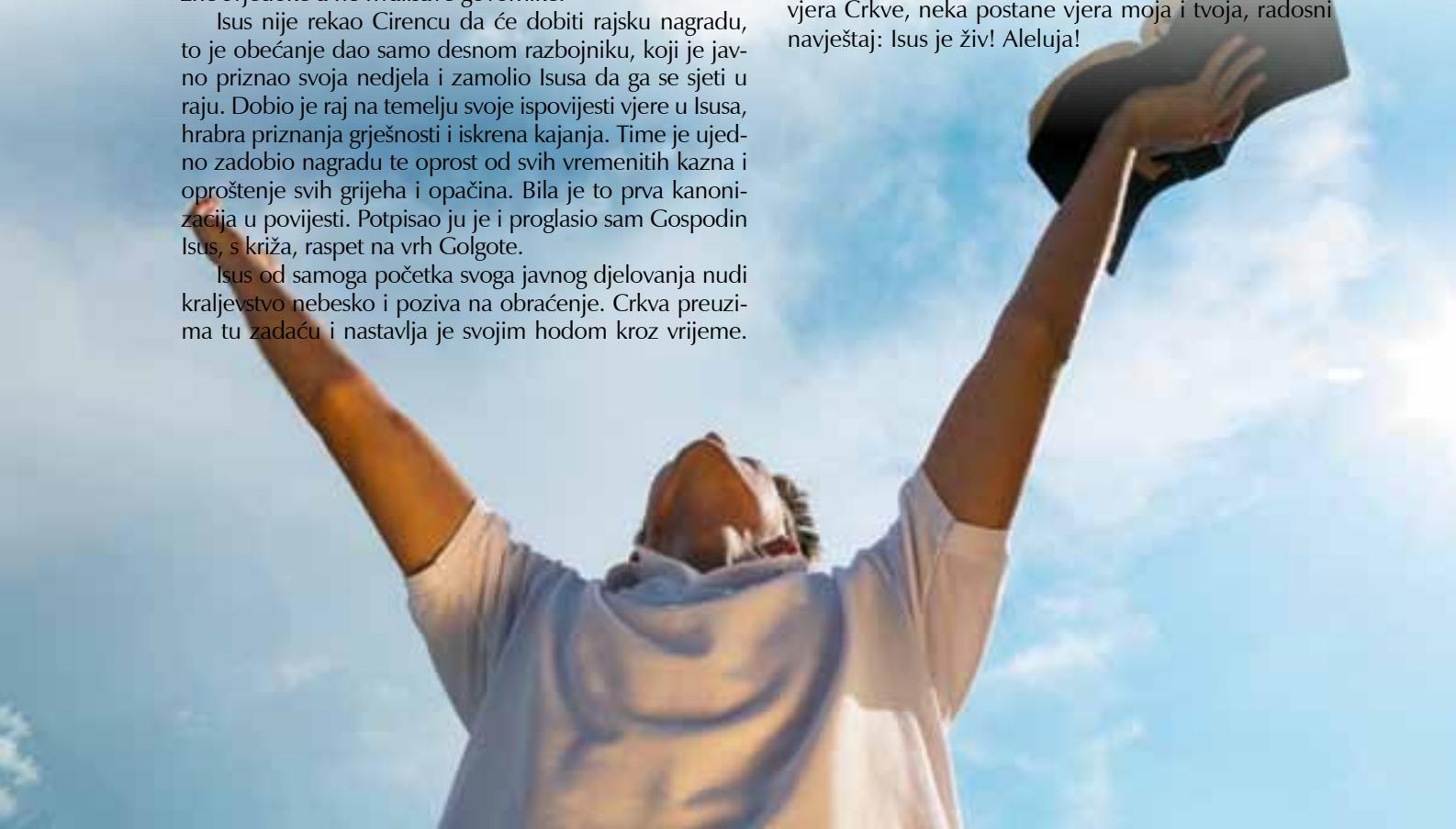

Piše don Ivan Štironja

To čini po nama kršćanima, bez obzira na dob i stalež. Posebno to čini preko svojih misionara koji kršćanskim djelima ljubavi i milosrda svjedoče vjeru u Isusa. Radosno evangeliziraju!

Crkva snažno naglašava evangelizaciju, bez obzira kako je mi nazivali: prvom, „drugom“ ili novom. Zvali je mi evangelizacijom ili reevangelizacijom, ona uvijek mora biti radosna evangelizacija, protkana žarom i vjermom u Evandelje Gospodina Isusa (usp. Dj 11,19).

Slobodno prihvatanje križa i radosno naslijedovanje Isusa temeljni je kršćanski stav: vjerovati Isusu i vršiti volju nebeskoga Oca. No, vjerovati u snagu križa, uzeti ga, ne znači samo prihvatići svoj križ, nego uzeti križ zajednice, obitelji, Crkve, svoga naroda, ovoga svijeta i žurno poći i posvjedočiti: Raspeti Gospodin umrije i uskrsnu! I to posvjedočiti slobodno i radosno, svim žarom srca i duše, kao istinski svjedoci koji vjeruju u uskrsnuće mrtvih i život budućega vijeka. Uskrsna vjera Crkve, neka postane vjera moja i tvoja, radosni navještaj: Isus je živ! Aleluja!

Bog – u kršćanskoj zajednici (8)

Gdje je ljubav, prijateljstvo, Bog je ondje

Riječi naslova su mise Večere Gospodnje (na Veliki četvrtak), koje predstavljaju srž života kršćana jer ih sabire i veže ljubav Kristova. Upravo način njihova okupljanja i ponašanja u svakidašnjem životu najbolji je raspoznavni znak da je Bog na poseban način prisutan upravo u kršćanskoj zajednici.

Božja ljubav razlivena u srcima našim

Tko god imalo poznaje evanđelje, a time su bitno obilježene i poslanice, osobito Ivanova, na svakom koraku susrećemo sržnu istinu da je kršćanski Bog sama ljubav: "Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog u njemu" (1 Iv 4, 16). Sv. Pavao će ustvrditi, i to je razlog kršćanske radosti, da je "ljubav Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetomu koji nam je dan" (Rim 5, 5). Jer u Isusu Kristu, kaže apostol Ivan "mi smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali joj". A to se na vrhunski način pokazalo upravo u Isusovoj muci i smrti pa s pravom kaže: "Po ovom smo upoznali Ljubav: on je za nas položio život svoj. I mi smo dužni živote položiti za braću" (1 Iv 3, 16). I zato kršćanin u toj neizmjernoj Božjoj ljubavi vidi ispunjenje svih starozavjetnih zakona i proraka, posebice zapovijedi o ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

Šteta je što je ta temeljna istina bila dugo u drugom planu, a prvo mjesto su zauzimali razni vjerski propisi, niz zapovijedi i zabrana, dok je kršćanski Bog bio i u nekim katekizmima prikazivan uglavnom kao pravedni sudac. Drugi vatikanski koncil učinio je pravu prekretnicu u teologiji, katehezi i propovijedi s obzirom na novu sliku čovjeka i Boga, upravo temeljeći sve na istini Božje ljubavi prema čovjeku i svijetu. Zanimljivo je da je papa bl. Pavao VI. na zaključenju zadnjega općeg zasjedanja Drugog vatikanskog koncila (7. prosinca 1965.) rekao: "Želimo najprije napomenuti da je religija našega Koncila bila u prvome redu ljubav. (...) Stara pripovijest o Samarijancu bila je paradigma u duhovnosti Koncila. (...) Struja ljubavi i divljenja potekla je s Koncila prema cijelom modernom svijetu. (...) Još nešto moramo istaknuti: sve to doktrinarno bogatstvo usmjereni je u jednomu jedinom smjeru – služiti čovjeku. Čovjeku, kažemo, u kojem god stajnu bio, u svakoj njegovoj slabosti, u svakoj njegovoj potrebi."

Stoga je potrebna veća otvorenost Božjemu Duhu, koji nas sve dublje upućuje u istinu o nama i našem odnosu s Bogom. Tako smo počeli više "otkrivati" Boga ljubavi, odno-

sno, što se, kako kaže papa Benedikt XVI., nismo zadržali na tome da je "biti kršćanin" plod neke etičke odluke ili neke velike ideje, "već je to susret s dogadjajem, s Osobom, koja životu daje novi obzor i time konačni smjer" (usp. enciklika *Deus caritas est*, 1). A ta Osoba je Isus Krist, koji nam je jasno rekao da čemo u "posljednji dan" biti procjenjivani (sudeni) po ljubavi. Zaključno rečeno, Božja je ljubav trostvena, bit Presvetog Trojstva i sv. Augustin će ustvrditi: "Vidiš li ljubav, vidiš Trojstvo. "Duh Sveti nas trajno osposobljava i potiče da postanemo ne samo dionici te trostvene ljubavi, već da ju prenosimo drugima.

Ljubav i zajedništvo temeljni znak Božje prisutnosti

Na početku mise jedan od pozdrava predsjedatelja glasi: "Milost Gospodina našega Isusa, Krista, ljubav Boga Oca i zajedništvo Svetoga Duha sa svima vama." To je dakle trajno stanje u kojem kršćani trebaju živjeti i u kojem dostoјno mogu slaviti euharistiju, biti s Gospodinom. Dakako, ne može se od kršćana očekivati neka "andeoska čistoća", jer su krhki i grješni ljudi, ali oni su pozvani težiti životu u kojem vlada Isusova ljubav i jedinstvo, na koje ih je po-

Piše dr. Milan Šimunović

zvao i za koje su u sakramentima osposobljeni, počevši od krštenja. Upravo će takvo jedinstvo te iskazivanje ljubavi u praštanju, što se izražava i u pokajničkom činu na početku mise, biti vjerodostojan znak da je Bog trajno prisutan, da je na djelu, što će pomoći župnim zajednicama da budu svojevrsna "praksa neba na zemlji".

Premda je i u prvoj kršćanskoj zajednici bilo nekih odstupanja od toga zakona ljubavi, ipak su bile jake, spremne oduprijeti se svim nevoljama koje su ih čekale, osobito progonstvima, onda kada su bili "jedno srce i jedna duša" (*Dj 4, 32*), kad im je bilo sve zajedničko i zato im je Gospodin "danomice pridruživao spasenike" (usp. *Dj 2, 44*). Tko ih je promatrao, nije mogao ne zaključiti da takvo ponašanje nije samo nešto ljudsko, već da je na djelu neka božanska snaga.

Premda Boga nikada nitko nije video, on se čini "vidljivim" na mnogobrojne načine. Reći će papa Benedikt XVI.: "I u kasnijoj povijesti Crkve Gospodin nije odsutan: uvijek nam iznova izlazi ususret, po muževima i ženama koji zrače njegovom prisutnošću, u svojoj riječi, u sakramentima, na osobit način u euharistiji.

U liturgiji Crkve, u njezinim molitvama, u životu zajednice vjernika, doživljavamo Božju ljubav, opažamo njegovu prisutnost i učimo na taj način prepoznavati ga u svojoj svakodnevici. On je prvi nas ljubio i nastavlja nas prvi ljubiti; zbog toga i mi možemo odgovoriti s *"ljubavlju"* (*Deus caritas est, br. 17*). Hvala Bogu što možemo reći da i danas imamo brojne kršćane koji zrače tom Božjom ljubavlju. Ovog puta mislimo na poseban način na naše misionare i misionarke.

Nevolje s ljubavlju, pa i s Bogom

Međutim, uza sve dobro i lijepo što je kršćanstvo donijelo tijekom dvadeset stoljeća, otkad je Krist uskrnsuo i unio "kvasac ljubavi" u ovaj svijet, smijemo i danas

ponoviti pitanje velikog hrvatskog teologa T. Šagi-Bunića (koje je postavio još na Božić 1966.) o tomu: pruža li naša povijest zaista sliku otkupljene povijesti. Ako je Isus postavio kvasac drugačije povijesti i budućnosti, poslavši po svijetu svoje učenike da stvaraju Božje kraljevstvo ljubavi, zašto i dalje grme oružja te "zašto kršćani nisu kao kvasac uspjeli da sva ta povijesna kretanja, sva ta gibanja budu drugačija: da se mržnje i svake zle volje svedu na najmanju mjeru te da se više zapaža, po kršćanima stvarna prisutnost Boga živoga u povijesti ljudskoj".

Ako to prenesemo na naše kršćanske zajednice, odakle tolika trivenja i nadmetanja, zašto negdje i prvi župni suradnici "ne razgovaraju"? Stoga papa Franjo u apostolskoj pobudnici *Radost evanđelja* gotovo na dramatičan način upozorava na pomanjkanje ljubavi unutar zajednica, s pitanjem: Koga možemo evangelizirati nekim ponašanjima? I odatle žarki poziv u Godini milosrda da kršćani više usvoje duh praštanja, ljubavi i milosrda, jer "koliko samo štetu naprave riječi koje su nošene osjećajima ljubomore i zavisti? (...) Ne suditi i ne osuđivati znači, u pozitivnom smislu, znati otkriti ono što je dobro u svakoj osobi i ne dopuštati da ona trpi zbog našeg pristranog suda..." (*Bula o Izvanrednom jubileju milosrda*, br. 14).

Moramo biti svjesni činjenice da je naša duhovnost, kako kaže veliki hrvatski filozof i teolog V. Bajšić, "neprestano ugrožena provala magle zla iz čovjekova podzemlja". Pritom zaboravljamo da i humanistička psihologija tvrdi da u svakome čovjeku ima nešto dobra i da to moramo poštivati, a ne samo vrebati na njegovu tzv. Ahilovu petu. Jer tad se, svjestan svoje grješnosti i zloće, počinje još više zatvarati u svoj brlog, strahujući da će ga drugi uništiti, pa i sami kršćani ako među njih dođe. A činjenica je da se grješnici Isusa nisu bojali, jer su u njemu prepoznivali Božju ljubav i spas.

**Premda Boga nikada
nitko nije video, on se čini
"vidljivim" na mnogobrojne
načine. U liturgiji Crkve,
u njezinim molitvama, u
životu zajednice vjernika,
doživljavamo Božju
ljubav, opažamo njegovu
prisutnost i učimo na taj
način prepoznavati ga u
svojoj svakodnevici. On je
prvi nas ljubio i nastavlja
nas prvi ljubiti; zbog toga
i mi možemo odgovoriti
s *"ljubavlju"* (*Deus caritas
est, br. 17*).**

**Još nešto moramo
istaknuti: sve to
doktrinarno bogatstvo
usmjereni je u jednomu
jedinom smjeru – služiti
čovjeku. Čovjeku, kažemo,
u kojemu god stanju bio,
u svakoj njegovoj slabosti,
u svakoj njegovoj potrebi.**

Upravo je danas, u vrijeme galopirajuće nesnošljivosti, od političke do obiteljske razine, presudna uloga kršćanskih zajednica da više porade na usvajanju stava odričanja od osuđivanja što čovjeka može još više "pokopati". Jedino ljubav i milosrde spašava, o čemu izvrsno svjedoči slučaj izgubljenog sina, žene preljubnice i dr. u Isusovim prispodobama. Zašto se nešto takvo ne događa više u našim župnim zajednicama? Prihvativimo riječi spomenute antifone (na Veliki četvrtak): "Kad se dakle sakupljamo mi u jedno, nek' se više i ne dijele naše misli; nek' je konac zlobnim svađam, a i raspram; u sredini našoj neka bude Krist Bog."

Kada među kršćanima više zavladaju odnosi praštanja i milosrda, oni koji su se udaljili ili ne vjeruju sve manje će imati problema s vjerom i Bogom i ne će ga smještati nekamo u nebesa, već će ga prepoznati u kršćanskoj zajednici.

Dragi prijatelji misija!

Želim vas upoznati s dva važna pastoralna događaja u našoj Župi Nyantende u prošloj godini.

Otkako je papa Ivan Pavao II. uveo slavljenje Svjetskog dana mlađih, ta ideja se proširila u biskupije i župe u DR Kongu pa su se počeli slaviti biskupijski dani mlađih. Tako i Nadbiskupija Bukavu već više godina obilježava taj dan, svake godine u drugoj župi. Sad je bio red na Župi Nyantende, što je bilo odlučeno preprošle godine na kraju slavlja.

Dan mlađih u Nadbiskupiji Bukavu

Priprema je trajala više od šest mjeseci. Duhovnu pripremu posebno obilježava primanje velikoga drvenog križa, koji je simbol slavlja. Križ se postavi u crkvu, a vjernici dolaze na molitvu u skupinama i osobno danju a često i noću. Zatim mlađi nose križ u filijalne crkve, u

Otvorena srca i domovi

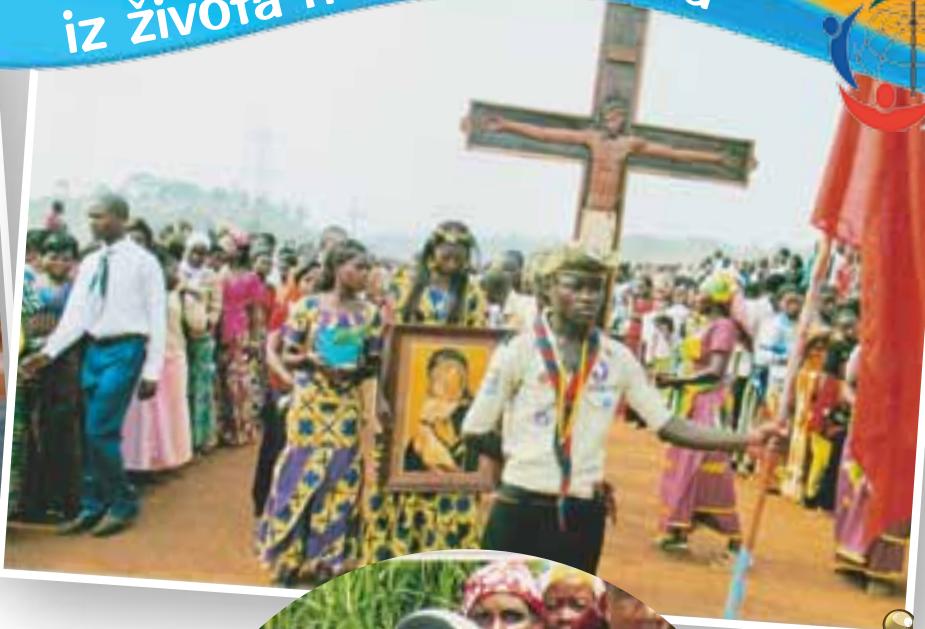
DR KONGO
– s. Mirjam Penić

kojima se nastavljaju molitveni susreti i slavlja cijeli mjesec, nakon čega se križ odnosi u sljedeću filijalnu crkvu. Župa Nyantende ima šest filijalnih područja. Na kraju se križ vraća u župnu crkvu. Duhovna priprema trajala je šest mjeseci. Istovremeno se provode ostale pripreme. Trebalo je animirati vjernike da prime mlađe u svoje obitelji na četiri dana, njih oko pet tisuća koji su došli iz udaljenih župa. Ukupan broj sudionika bio je oko šest tisuća.

U početku je to ljudima izgledalo nemoguće. Mnogi su se pitali što ćemo dati za jelo tolikim ljudima, gdje će spavati. Osim toga trebalo je sudjelovati i novčano za pripremu jednoga dnevnog obroka za sve mlađe hodočasnike. No tijekom višemjesečne animacije ljudi su otvorili svoja srca i domove, onakve kakvi jesu, i bilo je mjesta i hrane

za sve. Domaćini su u ranim jutarnjim satima došli u župno središte i čekali autobus s mlađima. Da ne bi ostali bez svojega gosta, domaćini su uzimali najprije torbu, pa onda tražili onoga komu torba pripada. Oni koji su već primili troje ili četvero mlađih trebali su ih dijeliti s onima koji nisu imali ni jednoga. Bili smo svi ganuti tom gestom i zaključili da treba slaviti biskupijski dan mlađih da se što više oslobodimo samih sebe i da se otvorimo drugima.

Dnevni program počinjao je jutarnjom molitvom, a nastavio se predavanjem, diskusijom, adoracijom, sv. misom i rekreativnim sadržajima. Posebno je bilo svečano zadnji dan, u nedjelju. Slavlje je počelo procesijom s križem s mjesta dva kilometra udaljena od crkve. Iza križa je stupao nadbiskup Bukavua mons. Francois Xavier Maroyi, koji je predvodio eu-

haristijsko slavlje u koncelebraciji s četrdesetak svećenika koji pastoralno rade s mladima.

Radi organizacije proslave bilo je ustanovljeno jedanaest odbora. Svaka od nas sestara bila je članica jednog odbora. Na slici je i odbor za zdravstvo, koji je u četiri dana primio petsto osoba kojima je bila potrebna liječnička pomoć. Bio je sedmi mjesec, kad ima puno gripe uzrokovane prašinom, zatim dehidracije, lakših ozljeda, probavnih infekcija i nekih drugih poteškoća sa zdravljem.

Slavlje je završeno biranjem župe koja će pripremiti slavlje u 2016. godini. To će biti Župa sv. Petra Clavera u gradskoj četvrti Nguba, u Bukavuu. Mladi te župe, vraćajući se svojim domovima, nosili su križ uz pjesmu i ples 14 kilometara puta.

U Godini milosrđa – molitva Krunice za obraćenje grješnika i mir

Za vrijeme Domovinskog rata u Hrvatskoj hrvatski branitelji nosili su krunicu oko vrata ili na uniformi kao znak vjere da ih Gospa štiti i vodi. Vjernici Nadbiskupije Bukavu veoma su odani Blaženoj Djevici Mariji, vole moliti Krunicu, posebno žene, nose krunicu oko vrata svaki dan. Možda i zato što na našem području vladaju, vidljivi i nevidljivi, trajni oružani nemiri i sukobi. Snažno je sjećanje na žestoke ratne nevolje i stradanja iz prošlosti i ljudi su u strahu i s neizvjesnošću čekaju budućnost. Važna je njihova spoznaja i vjera da nam je po Gospu došao Isus Spasitelj i da je Gospa uvijek s nama, da nam može

i hoće pomoći u svim životnim potrebama.

Zahvalni predanu radu naše sestre Hedvige Bandić i svima koji s njom surađuju, mogli smo podijeliti krunice u tri od šest filijala naše župe. To su Muraluza, Ihasi i Cimpwiji. Prednost su imale siromašne i starije osobe, koje nemaju mogućnost da si nabave krunicu. Preporučili smo svima koji imaju krunicu da ju mole svaki dan na nakanu za obraćenje grješnika, mir u svijetu i Demokrat-

skoj Republici Kongu. Rečeno im je da krunica ne služi kao nakit na vratu, nego je sredstvo da dobro molimo, vanjski znak našeg pouzdanja u zagovor Blažene Gospe svima onima koji nas susretu.

Zahvaljujemo od sveg srca sestri Hedvigi i svim suradnicima, u nadi da ćemo moći razveseliti i ostale vjernike naše župe darivajući im krunice i na taj način stalno buditi i širiti pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji – zaštitnici Konga.

KOSOVO
– S. Melanija Cvrtak

Kršćanka Dila nije imala lagan život. Živjela je u brojnoj obitelji u selu na brdu i daleko od grada. U vrijeme njezine mladosti živjelo se još uvijek u velikim zajednicama, molila se Krunica, išlo se nedjeljom na svetu misu, posebno odrasli. Glavnu riječ i odluku donosio je najstariji član, a kad je postala djevojka, to je bio bio njezin brat. Njega se sve pitalo za savjet.

Tako su Dilu odlučili udati za mladića muslimana. Dila se protivila tomu jer je znala da neće moći moliti, ići na sakramente i misu. Unatoč tomu njezini su ju udali, naravno, uz novčanu nadoknadu, za mladića kojeg nije poznavala, niti ikada vidjela. Nakon ženidbe njezin muž je otišao na odsluženju vojnog roka. Dila je razmišljala i u sebi molila kako da ode iz te kuće. Jedne večeri odvazila se i izšla iz kuće. Odvezala je pse i odlučila se na bijeg kroz šumu i brda. Psi su tr-

Kršćanka Dila - majka i patnica

čali s njom. I drugi psi koje je putem sretala pridružili su im se. Nastavila je dalje trčati i bježati prema svojoj rodnoj kući. Muslimanska zajednica je primijetila da je nema i krenula u potragu za njom, ali Dila je već daleko pobjegla i nisu ju mogli stići. Kad je došla u rodnu kuću, njezini su se iznenadili i protivili se što je to napravila, jer su oni dali svoju riječ. Dila nije željela natrag i rekla je da ju strijeljaju ako treba, ali da tamo više ne ide. Trebalo je vremena da se njezini najbliži pomire s tom činjenicom. Poslije nekoliko mjeseci njezini su opet odlučili da ju uđaju, ali za mladića katolika. S njim je imala desetero djece. I to je bila velika zajednica. Dila je moralu kuhati i svakodnevno mijesiti kruh. Živjelo

se siromašno i muževa braća su ju znala zlostavljati, čak i udarati, a ona je to sve strpljivo podnosila.

Dila se posebno pripremala za blagdane i svoju djecu poučavala u kršćanskom duhu. Znala je kilometre pješačiti s krunicom u ruci i obavljati devetnice, posebno utorke sv. Antunu, moleći za obraćenje članova obitelji, za svoju djecu, svećenike i časne sestre... Nažalost, oboljela je od karcinoma i nije više mogla hodočastiti ni pješačiti. Kad bi došla u ambulantu radi primanja injekcije protiv bolova, znala bi reći da njezine patnje i bolesti nisu ništa prema Isusovim trpljenjima koja je za nas podnosi. Bila je strpljiva u bolesti i blago preminula, zazivajući: "Isuse, pomozi mi i dođi po mene."

Uskrsne radosti u korizmi

RUANDA
– don Danko Litrić

Biti svećenik u korizmi, u Godini milosrđa – to je sreća. U ime dobrog Oca primiti pale, zalutale i izgubljene sinove i kćeri u veliku Božju obitelj – Crkvu. Biti svećenik misionar u korizmi radost je još veća – sreća je primiti tolike katekumene među izabrane – koji su primljeni da budu kršteni na ovaj Uskrs.

U ovih trideset i pet godina, koliko sam misionar u Ruandi – to je jedno nebrojeno mnoštvo onih koje sam krstio, krizmao, pomogao da idu u školu. Mnogi telefoniraju, zahvaljuju. Ja ih se ne mogu sjetiti – ali oni ne zaboravljaju. Mole me da ih primim, jer da će ih prepoznati kad ih vidim.

Sreća je i radost nas misionara ponovno vidjeti naše prijatelje nekoć djecu ulice, siročad – sad odrasle sretne ljude koji rade i dobro im je u životu. Mnogi su našli posao i zarađuju. Uspjeli su sagraditi kućicu ili kuću, oženili su se i imaju djecu. Mole me da im dam fotografiju, da mogu pokazati svojoj djeci tko im je pomogao.

Djela milosrđa

Sad vam želim opisati sreću jednog dana u Godini milosrđa. Ističem samo djela tjelesnog milosrđa – koja su oživotvorene (utjelovljenje) duhovnog milosrđa.

Došao je k meni jedan čovjek koji je pred nekoliko dana izišao iz zatvora. Nakon devetnaest godina vratio se staroj majci udovici. Donio mi je pismo od mog prijatelja svećenika, koji je osuđen na doživotnu robiju. Uspio je donijeti pisma koja je uputio na vrhovni sud – s obrazloženjem da je nevin – moli da mu se ponovno sudi. Moli me da to pismo predam zatvorskому duhovniku i ocu nadbiskupu.

Osim toga moj prijatelj svećenik zatvorenik me moli da pomognem u njegovo ime tog čovjeka, koji ima 38 godina, da bi mogao započeti novi život i kršćanski se oženiti. Moli me kao što je sv. Pavao molio svog prijatelja Filomena za slugu Onezima, da ga primim kao njegova sina, jer mu je puno pomogao u zatvoru. Što će? Ne mogu odbiti. Od onog što ste mi vi, prijatelji misionara, dali i poslali – dao sam mu dar da može popraviti kućicu svoje stare majke i pripremiti se za ženidbu.

On još nije ni otisao, a evo drugoga, koji je došao izdaleka. Zove se Teobald i vrlo je velik bogalj, koji

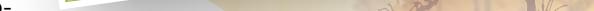
ima spojene dvije noge, jedna vuče drugu, a sve tijelo se drži na štakama koje sam mu – kako kaže – davno dao. Poznam ga odavna, dok sam bio još u Butareu. Sad je uspio naći jednu požrtvovnu ženu, koja mu je rodila dvoje djece. Čuo je da ima boljih štaka, da ima i specijalnih cipela koje bi mu pomogle.

Teobald je došao izdaleka, upravo pred mrak. Dao sam mu što je tražio od onog što mi vi udijeliste. Radujte se sa sretnim Teobaldom i sa mnom.

Prateći ga do izlaza, uz našu kuću našao sam jednu staru ženu koja leži u jarku u velikoj vrućici od malarije. Sirota, nema ništa! Dao sam joj potrebiti novac da možeći k liječniku, da kupi štогод za jelo. Radosno je ustala i žurno krenula liječniku.

Kad sam ušao u kuću, telefon je zazvonio. Jedna katehistica iz moje bivše Župe Kicukiro mi je javila da joj je majka u bolnici, ali nema čime platiti troškove liječenja. Poznam ju dobro, udovica je s četvero djece, kao i njezinu staru majku. Rekao sam joj da dođe da joj udijelim što je potrebno za bolnicu, da staricu majku dohrani u kući i lijepo pripremi za drugi svijet. Udjelio sam joj od onoga što mi vi dadoste za siromaha.

Tako je prošao jedan dan u korizmi, uz one redovite obveze koje

imam u našoj kapelici, u našoj školi – jedan dan u Godini milosrđa.

Divno je osjetiti i živjeti veliko Božje milosrđe. Isto tako radost je dijeliti sa siromasima, bolesnima, patnicima svoje vrijeme i sve što nam je dobri Bog udijelio – te u svakom patniku prepoznati Isusa! To je jedini put prema vlastitoj sreći i sreći naše braće oko nas! To je već predokus uskrsne radošt! Sve to misionar radi zahvaljujući dobrim i plemenitim ljudima – vama dragi prijatelji misionara i naših siromaha. Zato se i vi svi radujte sa mnom!

Učitelj je kazao, idemo dalje

Ovih dana kiši i kiši i malokad prestane da izđemo van. A nadam se da će drugi tjedan biti bolje, jer imamo jedno važno putovanje, kojem se radujem ne samo ja, nego i dvije ekipe animatora koji također putuju. Ide se u Lumbe. To nije mjesto, ni selo, ni grad, nego je to ime rijeke, jedne od četiri koje pripadaju području Misije Ndjoko, ali ovog puta izazov je na drugoj strani rijeke, na području koja ne pripada Biskupiji Livingstone i našoj Misiji Ndjoko, nego je izvan našeg dosega.

Nove crkvene zajednice

Na lijevoj strani ove nevelike, ali značajne rijeke već smo osnovali nekoliko crkvenih zajednica, dok na drugoj strani rijeke, kako čujemo, još "radosna vijest" nije stigla, i to je sad pravi izazov. Najprije sam poslao "uhode", da neprivlačim pozornost i ne izazivam upite, jer to područje pripada drugoj biskupiji i nemamo poslanje za taj kraj. No bude li trebalo, tražit ćemo poslanje. Poslao sam Namakanda i Sambu, dvojicu naših mladića, neka izvide situaciju.

ZAMBIJA
– don Boris Dabo

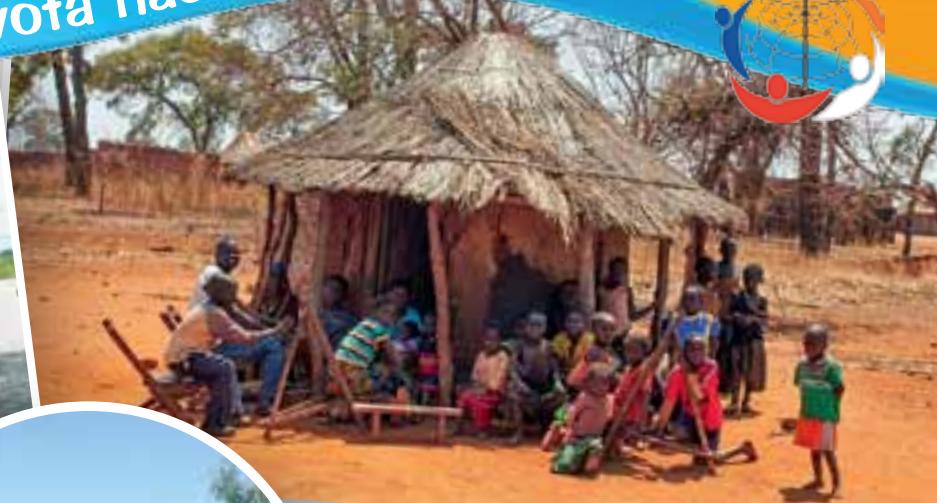

Oni su rado i ponosno krenuli te me nakon nekoliko dana izvijestili da su u selu Maziba, tamo gdje se rijeka Lumbe spaja sa Zambezijem, našli nekoliko ljudi koji bi željeli više znati o Katoličkoj Crkvi, o kojoj su tek čuli da postoji. To je bilo dosta, udica je bačena i riba je zagrizla. Sada treba dobiti dozvolu od crkvenih vlasti za evangeliziranje sela uz rijeku Lumbe. Srećom da elektronička pošta radi, privilegija koju stari misionari, a ni mi današnji, dok smo bili u ranijim godinama, nismo imali, pa je za nekoliko dugih tjedana dobivena dozvola za evangeliziranje u Biskupiji Mongu, tamo gdje još tamošnji učenici nisu stigli i gdje još nije osnovana niti jedan crkvena zajednica. Mi smo sad dobili mogućnost i poslanje da otpočnemo novo misijsko polje, a to je velika povlastica, koju treba dobro iskoristiti.

Osluškivanje Učitelja

Nismo dugo čekali da sada "legalno", s crkvenim poslanjem, to jest

s dozvolom od biskupa Biskupije Mongu, krenemo u izviđanje i upoznavanje s krajem i ljudima. Putovanje je bilo planirano za 16. prosinca 2015. Š nama je još krenuo i učitelj Songiso, koji je rodom iz kraja u kojem je poglavica Mwanamwale, koji je tradicionalni poglavica svih onih sela uzduž rijeke Lumbe. Učitelj Songiso nam se priključio putem. Krenuli smo s uzbudnjem i nadom da će to putovanje biti početak jedne nove misijske pustolovine. Dok je Namakando vozio, a trebalo je cijeli dan biti na putu, u meni se s uzbudnjem vrtjela tema o Učitelju koji je rano ujutro otišao u osamu, ostavivši učenike i mnoštvo ljudi koji su ga tražili da im još propovijeda i da ih liječi. No Učitelj je samo rekao da sada treba otići u druga sela, da i tamo propovijeda i liječi, jer da je on ustvari zato došao. Učenici su ostali začudeni, misleći zašto će sada ostaviti tu popularnost među ljudima i odlaziti u neku novu sredinu, gdje ne znaju što ih čeka. No Učitelj je samo glavom potvrdio i rekao: "Idemo!" I pošli su s njim, a nastavak započetoga u onim drugim selima

je prepustio drugima. Komu? Nije ga brinulo. To je možda kao sjeme koje je posijao i sad to sjeme raste unutarnjom snagom i podrškom učenika koji su ondje ostali. Nije li to slično i ovoj potrebi da odem i ja za njim tamo kamo on još nije stigao! Da, baš tako. To je potreba.

Čekalo nas je mnoštvo ljudi

Večer nas je našla u selu odakle je naš voditelj Songiso i ondje je trebalo prenoći, zapravo naći mjesto za podizanje naša dva šatora: jednoga za Fathera, a drugoga za njih dvojicu gostiju. Čujemo da nas je danas čekalo mnoštvo ljudi, ali budući da nas nije bilo za dana, otišli su razočarani. Trebalo se s njima sastati sutra ujutro. No prije nego smo podigli prenoćište, trebalo je otići u susjedno selo, da se najavimo poglavici Mwanamwaleu. I on nas je čekao, a vijest o našem dolasku brzo je postala vijest dana za sva okolna sela. Stari poglavica izrazio nam je dobrodošlicu u svojoj zemlji i rekao da, ako nam treba teren za gradnju ili za što drugo, da će nam dati koliko želimo.

Smiraj dana dočekali smo podgavši šatore u dvorištu ispod velikih stabala manga te uz baterijske lampe skuhali večernju puru i slatko zaspali.

Izviđanje pogodnog terena za misijsko središte

Sutradan je cijelo selo bilo okupljeno oko naših šatora, tako da se trebalo lukavstvom izboriti za malo privatnosti i jutarnju higijenu. No imali su razumijevanja i sve je dobro prošlo.

suglasni. Bit će dobro ako nađemo lijepo mjesto kraj Zambezija, koje je pogodno za crpljenje vode, da bude na mjestu gdje ima signala za komunikaciju i da se narod složi da nam dade pristup i dozvolu, a poglavica da nam dade zemljište.

No planirano vrijeme nije nam dozvoljavalo da pravimo velike planove. Trebalo se prvo vratiti kući i prepustiti vremenu da se sve to "prukuha". Tako najbolje funkcioniram. Potrebno mi je vrijeme odstojanja da bih bolje sagledao nastalu situaciju i tek onda činio odluke. Da ne kažem da je to razdoblje molitve i "konzultiranja". Učitelja, kojeg se najbolje nađe na samotnom mjestu, tamo gdje su ga ono nekad našli njegovi učenici. Tada treba vidjeti hoće li reći neka se vratimo onim ljudima koji su ga tražili, to jest našim misijskim postajama, ili će reći da je došlo vrijeme da idemo dalje i da se proširujemo. Ja sam se nadao da će to drugo biti njegov odgovor i tako mi izgleda još uvijek i zato me taj novi odlazak veseli i ispunja novom energijom. Učitelj ima svoj stil i treba ponekad čekati dok odgovor ne bude dovoljno jasan. Ali sad sam već siguran: došla je potvrda od crkvenih vlasti, a On voli da se i njih sluša, a dolazi potvrda i iz srca, gdje On najradije govori.

A to sljedeće putovanje predviđeno je za drugi tjedan, pa vas pozivam da nas pratite u duhu. U jednoj skupini animatora bit će Anton i John, oni odlaze u Katongo, to je ono mjesto gdje smo prvu noć prespavali, a druga skupina, u kojoj je Samba i Lishemeno, ostaju sa mnom u Mazibi.

A Bog će pokazati kako treba dalje!

RAZGOVOR S GLAVNOM TAJNICOM PAPINSKOG MISIJSKOG DJELA SVETOGA DJETINJSTVA IZ VATIKANA BAPTISTINE RALAMBOARISON.

Djeca mijenjaju svijet

Koja je uloga Papinskoga misijskog djela svetog Djetinjstva?

Uloga je učiniti djecu svjesnom da su dio Crkve, to je ključno. Ali da su potpuno njezin dio, a ne tek djelomično jer su mladi ili djeca. Oni imaju svoju ulogu u Crkvi i to bi trebali znati, no ne znaju jer ih ne učimo i ne govorimo im o tomu. Glavna je karizma Djela svetog Djetinjstva ta da i djeca imaju vrlo važnu i aktivnu ulogu u Crkvi.

“Djeca pomažu djeci”

“Djeca pomažu djeci” glavno je geslo Djela svetog Djetinjstva. Kako mogu djeca pomoći djeci?

Mogu, na mnoge načine. Budući da su vrlo mlada, djeca sve razumiju i lako prihvaćaju. Ako kažete djetetu da može podijeliti neku stvar sa svojim prijateljem, on će to učiniti uz odgovor: “Zašto ne?” Zbog toga sam sigurna da geslo “Djeca pomažu djeci” može biti stvarnost i svakodnevica, a ne samo geslo. Uvijek kažemo da je Crkva naša obitelj, tako da su dje-

ca braća i sestre diljem svijeta, a kao obitelj pomažemo jedni drugima. To bismo voljeli postići, da djeca shvate da bi trebala pomagati braći i sestrama gdje god se nalaze. Kad se udruže postaju puno jači, mogu puno toga učiniti, čak više od starijih. Moraju znati da su sposobni učiniti promjenu.

U koliko zemalja djeluje Djelo svetog Djetinjstva i koji su najveći problemi djece u svijetu?

Postoji 120 nacionalnih ureda, pa je Djelo službeno prisutno u 120 zemalja i nacija. Postoji jednica za sve zemlje – djeca su željna imati ulogu. Čak i ako ne znaju što i kako raditi, osjećate njihov entuzijazam da učine nešto. Tako je svuda po svijetu. Sretni smo zbog toga što djeca zauzimaju veliki postotak populacije. To znači da ipak imamo vremena učiniti nešto s njima, pokušati promijeniti svijet, jer oni mogu mijenjati svijet, imaju moć promijeniti svijet. No moraju biti animirani, trebaju biti informirani što mogu učiniti u Crkvi i društvu.

Od poslušnosti do razumijevanja

! Sudjelovali ste na europskom susretu u Zadru. Koja su bila vaša očekivanja?

! Vrlo sam sretna te bih voljela zahvaliti Hrvatskoj što je pristala organizirati ovaj susret. To mi je bila i želja, jer moramo upoznati druge zemlje i mijenjati se. Europa je vrlo bogata jer smo različiti, svaka je zemlja različita. Važno je znati što svaka zemlja radi za Djelo svetog Djetinjstva te to može samo poboljšati način na koji promoviramo Djelo. Moja je dužnost potaknuti vas da ne odustanete, makar vam se ponekad činilo teško. Prije je možda bilo lakše, jer djeca nisu trebala razumjeti, samo su trebala poslušati i učiniti. No sada trebaju razumjeti što tražite od njih, i to je vrlo dobra stvar; ako uspijete, i oni doista razumiju, sve je riješeno.

Kako pokrenuti djecu?

? Kako najmlađi mogu biti animirani da bi postali mali misionari?

! Na kontinentu kao što je Evropa, gdje je sve osigurano, dječaci često uzimaju sve zdravo za go-tovo, normalno je sve imati. Mislim da se treba početi s onim što djecu zanima. Primjerice, kompjuterima, videima i sl. Kako ih onda zainteresirati za druge stvari, za duhovnost? Riječ duhovnost im se ne bi svidjela. Zato se trebate spustiti na njihovu razinu. Pričao mi je biskup iz Afrike da je naišao na skupinu djece koja su igrala nogomet. Nisu čak imali ni loptu, nego neku krpu. Stao je i promatrao ih te je idući put kad ih je video odlučio razgovarati s njima. Dospao je do skupine djece te su ga pitali što on starac želi od njih. On im je odgovorio da vidi da vole nogomet te da bi ih samo volio gledati. Treći put se vratio s nogometnim loptama, na što su mu zahvalili, nazavavši ga svojim prijateljem. Tad im je rekao da ima crkvu i da mogu otići iza nje igrati nogomet. Zahvalili su mu, a on je uspostavio kontakt. Kasnije ih je afrički biskup video da igraju nogomet iza crkve te ih je pitao tko ide na misu nedjeljom. Tad im se predstavio kao biskup, objasnio im što je misa te ih pozvao u nedjelju na misno slavlje. Kad su došli u nedjelju, jedan od dječaka se sjetio da zna što je misa i da je dosadna, jer ništa ne razumije. Biskup mu je rekao da ovaj put to ne će biti tako jer će čitati čitanje te ga je zamolio da pripremi pjesmu koju će pjevati. Od tada je nedjeljom u crkvi više djece i mladih nego odraslih. Iako je u Evropi situacija drugačija, treba se naći nešto što djecu zanima. Pokušajte suošćeati s njima – moraju znati da ste tu iza njih. Tada razumiju što im želite reći, prihvaćaju vas, znaju da želite samo dobro za njih. Pričajte kao prijatelj.

Materijalno siromašna djeca imaju ideje

? Zašto je važno da onaj tko nema ništa ili ima malo po-maze drugomu?

! Čak i ako je dijete siromašno, nikada mu to ne smijete reći. Nitko zapravo nije siromašan, uvijek se može moliti. Dijete u Africi i Aziji može moliti – tako da je bogato. Nemojte mu reći da je siromašno jer nema novca, pitajte ga što ono može učiniti da stvori nešto da može donijeti solidarnost drugoj djeci. Tad će to moći učiniti. Iako su neka djeca

materijalno siromašna, ona imaju ideje. Primjerice, u Africi su mnoga dječa sklona glazbi i plesu, što je idealno da se organizira zbor. Tako se može prirediti humanitarni koncert. Potaknuti ih da se zapitaju što mogu učiniti s onime što imaju. U Evropi mnogi imaju puno, u Aziji manje, u Africi ništa. Nitko nije toliko siromašan da ne može dati nešto.

? Koliko projekata i gdje pomaže Djelo svetog Djetinjstva?

! Sa sredstvima koja imamo uspijemo financirati oko 2700 projekata. Najviše u Africi i Aziji, manje u Latinskoj Americi. Pomažemo i Oceaniji, ali skromno, jer ondje nema mnogo projekata. Obično distribuiramo oko 19 milijuna dolara godišnje. Imamo nekoliko kategorija projekata, ali najbrojniji su školska formacija i zaštita života djeteta, pod što spadaju sirotišta. Karizma Djela svetog Djetinjstva nije ta da pomaže djetetu jer je siromašno, nego da sutra kao odrastao sve može raditi sam. Obrazovanje je najbolji način za djecu, da sutra steknu stručno znanje te tako pomognu sebi i drugima.

Važnost animacije za jednakost dostojanstvo

? Je li socijalna pomoć najvažnija?

! Materijalna pomoć je nužna, ali ne najvažnija. Kako možeš reći djetetu da ga voliš ako mu ne pomogneš kad je u potrebi? Socijalni projekti su važni i njima se pokazuje solidarnost, dijeleći s onima u potrebi, no nije najvažnija. Ako postoji dobra animacija te ju djeca prihvaćaju i žive, materijalni dio će postati očit jer će dijete znati što treba učiniti. Svatko može napraviti neki apel i organizirati humanitarnu akciju. Ljudi su osjetljivi i žele pomoći. Zato je važna animacija djece, ali i odraslih po Papinskim misijskim djelima, koja u svakoj zemlji upravo to čine. Uče da su svi jednaki sa svojim dostojanstvom, da svatko može pomoći na neki način, da smo svi braća i sestre. Ako djecu ne animiramo po Djelu svetoga Djetinjstva, njih će animirati i usmjeravati netko drugi, a tada se može dogoditi da sve počnu gledati materijalno, pa čak i vjeru i Crkvu.

? Vaši dojmovi o Papinskim misijskim djelima u Hrvatskoj?

Vi ste jedna od onih zemalja koje napredjuju. Nije lako iz takve dramatične pozadine koja je bila u mnogim istočnim zemljama vratiti se katolicizmu, koji je zaboravljen u tamnim godinama. Vi se trudite uzdići brže od drugih, što znači da je animacija dobra. Nema drugih čuda oko toga, društvo samo raste. To je teški rad, a kada ljudi dodu u ured zahvaljujući za pomoć u novcu, ja im zahvaljujem za njihov rad i doprinos. Znali su zahvaljivati i Rimu, no mi nemamo ništa, pomoć daju nacionalni misijski uredi. Zato bih vam htjela zahvaliti jer je to zahtjevan posao u, ponekad, teškim situacijama. Zbog vašeg novca mi možemo dati djeci u potrebi. Hvala na svemu što činite. Ako nema animacije, nema ni novca za djecu u potrebi.

? Imate li poruku za naše male misionare?

! Samo nastavite tako! Nije uvjek lako, no oslanjam se na vas. Sposobni ste razumjeti. Slušajte što vam odgovorni govore i ne okljejavajte dignuti glas ako želite što reći. Sve radite s radošću i osmijehom, jer tim osmijehom možete staviti osmijeh i na lica druge djece.

Razgovarala Ines Sosa Meštrović

 mons. Slobodan Štambuk,
biskup hvarsko-bračko-viški

U proljetnom mjesecu travnju, kad se "majka priroda" budi na novi život sa svojim "novim ponudama", ovomjesečna nakana Apostolata molitve vodi nas u Afriku. Nakana nas želi pretvoriti u molitvene misionare u korist novovjeke Afrike, "koja se budi". Afrika je drugi po veličini kontinent na Zemlji, s ukupno 30,3 milijuna km² ili oko 1/5 kopna na Zemlji. U to spada i velik otok Madagaskar. Do XIX. stoljeća Afrika je Europljanima bila gotovo nepoznata. Misionari su s Afrikom upoznali stanovnike Starog Kontinenta, kako se obično naziva Europa. I ne samo upoznali, nego i zagrijali za Afriku, u kojoj su vidjeli blagoslovljenu budućnost (naše) Crkve.

Više od zemljopisnoga ili klimatskoga raspoznavanja "crne" Afrike, zanimaju nas ljudi. Nažalost, noviji podatci o stanovništvu nisu dovoljno dostupni. Prema nešto starijem

"slikanju" stanja (iz 1998.), afričko se stanovništvo približava milijardi ljudi, jer je snažan porast stanovništva, imajući u vidu veliku rodnost i sve manju smrtnost. Dakako, time je i broj krštenih razmjerno velik prema ostalom dijelu svijeta. Dok se u nekim dijelovima Europe govori o zaista skromnu prirastu broja krštenih, u Africi se taj broj bilježi u stotinama... U tom smislu afrički misionari u mogućnosti su jasnije znati "za koga žive".

U Africi se govori oko 1000 (tisuću!) jezika i na svoj način se može govoriti o "tisuću načina" vjerovanja i vjerskog djelovanja. Afrika ima 53 zemlje – države. Nijedna nije slična svojemu susjedu s obzirom na etničku pripadnost, pa ni vjersku također. Afrički vjernici su muslimani, kršćani (uglavnom katolici i protestanti te pripadnici Etiopske i Koptske Crkve) i pripadnici domorodačkih vjerovanja. Etnička, jezična i vjerska

složenost, te granice uglavnom naslijedene iz kolonijalnog vremena, uz ostalo, uzrok su povremenim teškim sukobima, koji su nerijetko vrlo krvavi. I na kršćanima je dodatan teret djelovanja, jer su "opterećeni" evangeljem, čije preporuke, ruku na srce, nije ni nama Europljanima lako slijediti, a kamoli njima koji imaju brojne naslijedene navike i poganske običaje. I zato mi Afriči moramo pružiti molitvenu pomoć, moramo podržati "revoluciju" ljubavi, moramo biti duhovni dobrotvori Crkve na "kontinentu nade" i dakako, ako nam se ukaže takva prigoda, ne bismo smjeli iznevjeriti ni u materijalnom pomaganju. Hrvati su osobito ponosni na misionarke i misionare naše krvи. Neki su od njih pravi preporoditelji nekih dijelova afričkog kontinenta. Moleći za njih i pomažući misionare, uvelike utječemo i na duhovni napredak zemalja u kojima oni djeluju.

Da afrički kršćani, usred političko-vjerskih sukoba, daju svjedočanstvo ljubavi i vjere u Isusa Krista.

ZADAR, 6. – 9. TRAVNJA 2016.

Europski susret misijskih animatora djece

Europski susret misijskih animatora djece počeo je u nedjelju 6. ožujka misnim slavlјem sudionika iz 20 europskih zemalja u kapeli samostana Školskih sestara franjevaka u Arbanasima u Zadru. U susavlju svećenika sudionika tog susreta, misu je predvodio vlač. Antun Štefan, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela (PMD) u Hrvatskoj. Na susretu pod geslom "... i uzme noću dijete i majku njegovu te krene u Egipat" (Mt 2,14) sudjevalovali su nacionalni animatori PMD-a svetog Djetinjstva, među kojima je bila i Baptiste Ralamboison, glavna tajnica PMD-a svetog Djetinjstva iz Vatikana. To su misionari isključivo u radu s djecom. Ti animatori ne žive u misijskim zemljama, nego u svojim europskim zemljama, gdje vode misijsku animaciju djece.

Biblijsko gledište odnosa Crkve prema izbjeglicama

Markus Offner, predsjednik Europskog vijeća za misijsku formaciju

djece (CEME), prvog radnog dana Europskog susreta misijskih animatora djece u Zadru, u ponедjeljak 7. ožujka, u dvorani hotela "Kolovare" u Zadru izlagao je o situaciji malo-ljetnih izbjeglica i njihovih obitelji u Europi i svijetu kao izazovu te o tome kako žive i koja su iskustva djece i njihovih obitelji i što to znači za budućnost misijske animacije. Bila je to glavna tema susreta: novi izazov za pastoral Crkve i svjedočenje Kristova lica u odnosu prema pridošlima s Bliskog istoka i Afrike.

U želji da se pomogne djeci da dožive poruku o Božjoj ljubavi za cijelo čovječanstvo, izložio je četiri gledišta o temi "bijeg i izbjeglice": biblijski, pogled Katoličke Crkve, praktični i svoj osobni pristup.

Predavač je govorio o gledištu neotudive osobne vrijednosti za svakog izbjeglicu. "Poistovjećivanje Sina Čovječjeg s 'najmanjim od ovih' (Mt 25, 40) upućuje na neotudivo dostanstvo svake osobe te se logično

odražava i u učenju Crkve. U svojoj poruci za 99. svjetski dan selilaca i izbjeglica, 2013. g., papa Benedikt XVI. rekao je da je svaki migrant ljudsko biće, koje ima neotudiva temeljna prava, koja bi trebala biti poštovana u svakoj situaciji", rekao je Offner.

Misno slavlje u katedrali sv. Stošije

Crkva je po naravi misionarska, misije su njezina trajna i aktualna stvarnost, poručio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić u propovijedi misnog slavlja koje je predvodio u ponedjeljak 7. ožujka u katedrali sv. Stošije u Zadru, na kojem su sudjevalovali sudionici Europskog susreta misijskih animatora djece, a suslavili su vlač. Antun Štefan, Mladen Kačan, povjerenik za misije Zadarske nadbiskupije te svećenici sudionici susreta i nekoliko zadarskih svećenika.

"Susret europskih misijskih animatora svjedoči bogatstvu duha slu-

ženja i misionarenja te potiče da razmišljamo o otajstvu Crkve, bogatstvu koje Katolička Crkva pruža svim ljudima. Biti katolik ne znači samo ne biti pripadnik neke druge religije, nego podrazumijeva biti katolik u različitosti, biti jedno i zajedno u različitosti. To bogatstvo očituje taj susret okupljanjem oko oltara predstavnika iz različitih naroda Europe i šire", istaknuo je mons. Puljić, zahvalivši svim misionarima diljem svijeta koji svojim svjedočkim i mučeničkim življnjem do sadašnjih dana, sve do polaganja i vlastitog života smrću, izgraduju, oplođuju i šire otajstvo Crkve.

"Hrvatski dan"

Na susretu u utorak 8. ožujka, danom koji je proglašen Hrvatskim danom, izlagala je dr. Snježana Mališa, pedagoginja i teologinja s Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, o temi *Putevi odgoja za misijsko djelovanje*. "Nema neutralne pedagogije. Riječ je o vrijednostima, a preduvjet misijskog djelovanja je iskustvo živog Boga. Svjedočenje i svetost dva su puta misijskog djelovanja", poručila je dr. Mališa, istaknuvši da ti ljudi grade zajedništvo za opće dobro, pronalaze lijek za ravnodušnost svijeta koju susreću i nespremnost izlaženja drugih iz sebe. Nakon izlaganja sudionici su sudjelovali na psihološkoj radionici *Živjeti poziv* koju je vodila Ana Haramina, kreativnoj Mašti može svašta (Kristina Ha-

bunek) i pedagoškoj Čarobni štapić, za male misionare, koju je vodila dr. Mališa.

Program "malih misionara" na Smiljevcu

Sudionici susreta oduševljeno su pozdravili i zahvalili na sadržaju i bogatu programu koji su im u dvorani pastoralnog centra Župe sv. Ante Padovanskoga na Smiljevcu, u Zadru, priredila djeca aktivna u pastoralu za misije u utorak 8. ožujka. Sudionici su rekli da je to prvi takav susret gdje su ih organizatori kao domaćini odveli u župu biskupije domaćina i upričili im susret s djecom, koja su pokazala velik žar u svom svjedočenju vjere. To ih je iznenadilo, a doživjeli su kao veliku podršku svojemu radu, koji je usmjeren baš prema djeci.

Susret nuncija Alessandra D'Errica i sudionika

Apostolski nuncij u Hrvatskoj mons. Alessandro D'Errico susreo se u utorak 8. ožujka sa sudionicima susreta u Zadru. Cjelovečernjem druženju u Župi sv. Ante Padovanskog prethodilo je koncelebrirano misno slavlje. Na kraju mise susretu se pridružio i zadarski nadbiskup mons. Želimir Puljić. Kao papin predstavnik, nuncij je srdično pozdravio i razmjenio dojmove s glavnim tajnicom Papinskog misijskog djela svetog Djetinjstva Baptiste Ralamboarison.

"Biti radostan jer si Kristov i misionar. To nedostaje svijetu, a djeca nam to pokazuju"

"Vi ste donijeli nešto novo na naše susrete. Veoma to poštujem, vidjeti kako vaše župe žive za misije. To je dobro, da vide da su dio cijele ove zajednice Europljana. Što se tiče ljudi, mogu vam reći da ste primjer za Europu! Možda niste svjesni toga, ali to što radite veoma je lijep posao i samo nastavite. Nemojte misliti da je život bolji u drugim zemljama. Imate nešto posebno i tu posebnost trebate nastaviti živjeti", istaknuo je o. Michel Coppin, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u Belgiji.

"Na susretu u Zadru opet sam osjetila misionarnski duh, radost misije koju trebamo dalje dati na mlađe generacije. Moramo autentično živjeti. Hrvatska nam je pokazala da je još uvijek moguće oduševiti djecu za misije, za Isusa. Djelo svetog Djetinjstva je duhovno. Duhovno je za mene baza onome što dolazi kasnije. Vraćam se u Luksemburg sa željom da se djeca i dalje otvaraju za druge kontinente. To sam osjetila na susretu u Zadru, koji je za mene bio dobra doza zraka, poput kisika. Događaj koji su priredila djeca na Smiljevcu, molitva, pjesma, dijeljenje radosti, to je za mene Djelo svetog Djetinjstva, biti radostan jer si Kristov i misionar. To nedostaje svijetu, a djeca nam to pokazuju", zaključila je Mariette Levaye, iz Luksemburga.

Posljednji dan susreta

Na posljednji dan susreta prisutnima se obratila i Baptiste Ralamboarison, zahvalivši svima na doprinisu. Koliko su sudionici bili zadovoljni organizacijom susreta u Hrvatskoj potvrđuje i priznanje koje je primila Ines Sosa Meštrović, iz Nacionalnog misijskog ureda u Hrvatskoj. Ona je izabrana u Europsko vijeće za misijsku formaciju djece, u čijem će tijelu djelovati kao službeni predstavnik Hrvatske. Domačin sljedećeg susreta za dvije godine bit će Malta. ■

DUBRAVE/ALADINIĆI

Rezidba maslina u korist misija

Revidba maslina u župi Svih Svetih u Aladinićima, kod Stoca, i ove je godine bila u ponедјeljak pred samu Cvjetnicu, točnije 14. ožujka. Naime već nekoliko godina župnik don Marko Šutalo, na zamolbu nacionalnog ravnatelja PMD-a u BiH don Ivana Štironje, organizira rezidbu maslina u ponedјeljak pred Cvjetnicu da bi grančice što svežeji stigle do župa u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

Rezidba je bila ujedno misijska akcija i animacija u koju su se uključili brojni prijatelji misija i misionara: župnik i njegov suradnik don Ante Čarapina, sestre kćeri Božje ljubavi s. Antonela i s. Antonija, dakon Ilija i bogoslov Mario, dvojica rezača – Pavo i Nikica te brojni mladi, koji su neumorno pakirali grančice i ujedno čistili maslinik.

I ove je godine pedesetak župa Vrhbosanske nadbiskupije snabdjeveno svežeim maslinovim grančicama, koje, prema drevnom običaju, vjernici nose u procesiji na Cvjetnicu. Tom prigodom vjernici koji to žele daju svoj dobrovoljni prilog u korist misija i misionara.

U akciju se uključio i dijecezanski ravnatelj PMD-a za Vrhbo-

sansku nadbiskupiju vlč. Pavo Šekerija, koji je maslinove grančice odvezao i podijelio u ramskom i travničkom kraju. Za grad Sarajevo i zainteresirane župe od Kakanja i Zenice sve do Žepča i Maglaja pobrinuo se nacionalni ravnatelj vlč. Štironja, zajedno s bogoslovom Jurišićem.

I ovom prigodom zahvaljujemo župniku Štalju, njegovim suradnicima i mlađeži, svim sudionicima koji su na dan rezidbe maslina pomogli u pakiranju maslinovih grančica. Ujedno zahvaljujemo župnicima župa Vrhbosanske nadbiskupije koji otvorena srca i duše koriste maslinove grančice za promicanje misijske svijesti i brige, kao i svim vjernicima koji su tom prigodom dali svoj doprinos te izmolili kratku molitvicu za potrebe misija i misionara.

Posebno zahvaljujemo župnicima koji su već do trenutka nastanka ovog teksta dostavili Misijskoj središnjici prikupljene priloge, koji će biti proslijedeni onima kojima je pomoći najpotrebija. **(PMDBiH)**

Misijsko-karatativna sekција sjemeništaraca u Sjemeništu "Petar Barbarić" u Travniku redovito se okuplja na čelu sa svojim voditeljem don Pavom Šekerijom, duhovnikom u sjemeništu i ravnateljem Papinskikh misijskih djela

TRAVNIK

Molitva krunice za misije

u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Sekciju čine sjemeništarci od prvoga do četvrtog razreda. Sekcija održava svoje povremene susrete s različitim sadržajima. Susreti redovito započinju molitvom. Pratimo kalendar misijskih događanja i upoznajemo članove s misijama i misionarima. U svakom našem susretu molimo Krunicu za naše drage misionare i misionarke

i za potrebe misija. Pred Misijsku nedjelju uredili smo pano s misijskim porukama i motivima. U adventskom vremenu također smo pripremili pano i podijelili misijske kasice članovima sekcije. Misijске kasice smo početkom korizme ispraznili te prikupljeni iznos od 100 KM proslijedili u Misijsku središnjicu za naše misionare.

don Pavo Šekerija

Dobrotvorna akcija "Cor unum et anima una"

Utorak 22. ožujka Nacionalnu upravu Papinskih misijskih djela u BiH – Misijsku središnjicu u Sarajevu u povodu dana svoje škole posjetili su direktori škola KŠC-a "Sv. Josip" Sarajevo: direktorica Osnovne škole Kristina Perić, direktorica Medicinske škole Vesna Kriste Zovko i direktor Gimnazije Vatroslav Čelar, zajedno s predstvincima učenika osnovne i srednje škole. Tom su prigodom gosti uručili priloge učenika, djelatnika i roditelja, iznos od 4.516,70 maraka, prikupljen u dobrotvornoj akciji pod geslom "Cor unum et anima una" (Jedno srce i jedna duša) za djecu misija Njoko i Nawinda u Zambiji, gdje djeluje na

misionar Boris Dabo.

Nacionalni ravnatelj PMD-a u BiH don Ivan Štironja tom je prigodom zahvalio učenicima i ravnateljima na prikupljenim sredstvima koja će brojnoj djeci obrisati suze i otvoriti put prema školi i boljoj budućnosti. Posebno je naglasio da je to hvale vrijedno dobrotvorno djelo, koje potvrđuje otvorenost i brigu ljudi u potrebi prema još potrebitijima.

Vlč. Štironja ujedno je, preko direktora, zahvalio i ravnatelju KŠC-a "Sv. Josip" Sarajevo vlč. Mariju Čosiću, koji je u listopadu prošle godine predložio misijsku animaciju za sve učenike te odobrio i pratilo akciju

"Cor unum et anima una". Zahvalio je i svim ostalim učenicima i nastavnicima srednjih i osnovnih škola KŠC-a "Sv. Josip" Sarajevo, kao i roditeljima učenika koji su svesrdno podržali tu akciju. (**PMDBIH**)

ZAGREB – BRESTJE

Uželji da se približe uskrsnom Kristu i mole Gospodina da im pomogne nositi njihov križ i križ njihovih bližnjih, mlađi Župe Dobroga Pastira Brestje i ove su godine, u subotu 19. ožujka, organizirali tradicionalni, 8. u nizu, križni put biciklima. Geslo križnog puta "Nebo i zemlja mogu se promijeniti, a ipak Božje je milosrde neiscrpivo" (Dn 72), riječi su sv. Faustine Kowalske, koju nazivaju i glasnicom Božjeg milosrda. Pobožnost križnog puta započela je svetom misom u župnoj crkvi na kojoj su se mladima pridružili i drugi vjernici. Nakon blagoslova pedesetak mladih krenulo

je na put dug 35 kilometara. Prošli su župe Sesvete i Sesvetska Sela, kapelicu u Popovcu, groblje Markovo polje te župe Kašina i Vugrovec. Na svojem putu mlađi su jednu postaju imali na imanju Udruge "Don Kihot", koja se bavi terapeutskim jahanjem, a u kojem neki mlađi iz Brestja volontiraju.

Nakon postaja kod Srednje škole Sesvete i spomenika braniteljima, sudionici su svojim biciklima došli ponovno do crkve Dobroga Pastira, gdje su kod kipa bl. Alojzija Stepinca završili pobožnost. U njoj su mlađi posebno molili za kanonizaciju blaženoga Alojzija Stepinca, za

18. križni put biciklima u znaku Akcije MIVA

duhovni i moralni preporod hrvatske mlađeži, mir u svijetu, te blagoslovljene plove Svjetskog dana mlađih 2016. u Krakovu.

Nakon blagoslova vožila sudionici su prikupili priloge za Akciju "Miva" Hrvatska, da bi pomogli kupnju jednog bicikla u

misijskim zemljama. Tako su se mlađi i ove godine uključili u ovu važnu akciju i pokazali da uvijek i na različite načine možemo misliti na naše misionare i pomagati u njihovim akcijama molitvama, žrtvom i materijalnim darivanjem. (**M. B.**)

SISAK

Poticaji i saznanja o misijama za mlade

Jedan od svojih redovnih susreta subotom navečer, 13. veljače, mlađi sisačke katedralne župe posvetili su misijama i djelovanju hrvatskih

misionara u svijetu. Susret je vodio župni vikar vlč. Mario Šagolj. Nakon uvodne molitve i kratke najave teme uslijedilo je predavanje s početnim

pitanjem: "Tko su članovi Crkve?" i pregledom dječovanja Crkve u zajednici. Predstavljena je Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela, polja na kojima

radi te četiri ogranka misijskih aktivnosti.

Mlađi Sisčani sa zanimanjem su slušali o djelovanju Crkve u misijama, plodovima misio-

narskog služenja, kao i njihovim današnjim potrebama. Pročitali su pisma djece i mladih iz Afrike u kojima govore o svojem školovanju, sakramentima, ali i o nevoljama koje ih okružuju: siromaštvu, smrti roditelja, djeci vojnicima... Ljepa i potresna svjedočanstva približila su život u katoličkim misijama i zajednicama u nastajanju mladima u Hrvatskoj, koji ponekad i nisu svjesni uvjeta u kojima žive. Također je navedeno da se duhovni plodovi u misijskim zemljama očituju u brojnim duhovnim svećeničkim i redovničkim zvanjima. Danas nije rijetka situacija da zbog pomanjkanja domaćih svećenika u Njemačku, Francusku i druge zemlje razvijene, ali i ateizirane Europe, dolaze

svećenici iz misijskih krajeva da bi Europu vratili na put Kristova evanđelja.

U drugom dijelu predavanja prikazane su fotografije iz života i rada misionara u svijetu. Posebno su istaknuta dvojica pokojnih misionara: fra Vjeko Ćurić, poznat kao "afrički Oskar Schindler", koji je u Ruanu djelovao tijekom teških i mučnih ratnih godina, te sv. Damjan de Veuster, belgijski misionar iz 19. stoljeća poznat po odlasku u koloniju gubavaca.

Na završetku mladima su predstavljene akcije pomoći misijama koje se provode i kod nas uz pomoć kartonskih "kućica" za skupljanje kovanica, misijskih na-

Velimir Benić

rukvica i misijskih krunica u pet boja, koje označuju pet kontinenta. Okupljena zajednica mladih rado se odazvala pozivu, zahvalili su župnomu vikaru što im je približio tu temu te su izrazili nadu da ćemo svi skupa bolje upoznati misijska djela Crkve.

Organizaciji Papinskih misijskih djela Riječke nadbiskupije u petak 26. veljače u Župi sv. Ivana Krstitelja na Škurinjama održana je korizmena duhovna obnova za misijske suradnike, dobročinitelje i sve koji su se željeli uključiti, da bi u zajedništvu i molitvi zakorčili u milosno vrijeme korizme. Voditelj je bio o. Marko Stipetić, misionar Srca Isusova. Prvi dio obnove započeo je u 16 sati u župnoj dvorani. Nakon uvodnih pozdrava kratko su se predstavili i misijski suradnici koji vode misijski pastoral u svojim župama. O. Stipetić je nastavio program duhovnim

nagovorom. Nastojao je okupljenima u konkretnim primjerima ukazati na ljepotu korizme i prepoznavanja Božje ljubavi i milosrda. Voditelj je ukazao na grijehu današnjeg čovjeka: mlakost u vjeri, nezainteresiranost za bližnjega, neuklučenost u Crkvu, a kamoli u Božji poziv na misijsko djelovanje. Rekao je da se ti griješi ne događaju nekomu drugomu i neznanomu nego nama svima, i to svaki dan. Govorio je da se Isus povlačio u pustinju te je potrebno slijediti njegov primjer u traženju svoje "vlastite pustinje", ulaskom u svoj osobni odnos s Bogom, tražeći svoj unutarnji mir, koji

RIJEKA Korizmena duhovna obnova za misijske suradnike i dobročinitelje

je narušen i pogoden suvremenim napastima koje nas udaljavaju od Boga.

Drugi dio obnove nastavljen je u župnoj crkvi te su misijski suradnici i svi okupljeni imali prigodu za svetu ispovijed, a na raspolaganju je bio župnik vlč. Kristijan Zeba. Uslijedila je pobožnost križnog puta, koju je predvodio o. Marko, a molitve su čitale misijske suradnice. Nakon pobožnosti križnog puta započelo je euharistijsko slavlje, koje je predvodio o. Marko, a concelebrirao je i kapelan vlč. Pero Marijanović. Program duhovne obnove završen je klanjanjem Presvetom Oltarskomu Sakramentu.

Andreja Škarabot Kunštek

KAŠTEL

Srednjoškolci u humanitarnoj akciji Maslinova grančica – moj dar za misije

Ideja Darija Čorića, župnika u Kaštel Novom, prihvaćena je u Kašteli-

ma s oduševljenjem, pa su učenici Srednje škole "Braća Radić", poljopriv-

vrednog i agroturističkog usmjerenja, s nastavnicom Marijanom Bjeliš rado su-

djelovali u humanitarnoj akciji *Maslinova grančica – moj dar za misije*.

vijesti iz Crkve u Hrvata

Maslinova grančica je simbol mira, zdravlja, blagosti i brige za ljude. Darivanjem grančica povezuju se župne zajednice na moru i unutrašnjosti Hrvatske kamo se šalju. nude se vjernicima za Cvjetnicu uz dobrovoljni prilog za misije. Novčana sredstva koja se prikupe namijenjena su osobito za

potrebe djece u siromašnim misijanskim zemljama.

Maslinove grančice uzimali smo u suradnji s Antonom Vuletinom i Tatjanom Klepo na raznim lokacijama u Kaštelima, pa tako i na lokaciji pokušališta Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo te u svetištu Gospe Stomorije.

Marijana Bjeliš

ĐAKOVO

Uskrsna misijska izložba

Uozračju Godine milosrđa, koja potiče na suošjećanje i ljubav prema drugima, napose slabijima, s. Ignacija Ribinski, sa župnom misijskom zajednicom koju predvodi, organizirala je izložbu *Uskrs i dječje*. Izložba je otvorena u subotu 19. ožujka 2016. u Misijskom centru Župe Svih svetih u Đakovu, na čijem je otvorenju župnik Tomislav Čorluka pozdravio sve prisutne i uputio im prigodnu riječ.

Istaknuo je prinos djece ostvarenju izložbe te zauzetost članova misijske skupine i samih župljana za siromašnu djecu, napose onu u Beninu. Članovi misijske skupine naime velikodušno daruju svoje vrijeme i sposobnosti da bi toj djeci učinili život ljestvom omogućivši im školovanje i na taj način drugaćiji pristup životu. Župnik je na poseban način pozdravio nazočnu s. Jacintu Petrović, misionarku u Beninu, koja je došla u posjet domovini, a prije devet godina primila je svoje misijsko poslanje u đakovačkoj prvostolnici. S. Jacinta toplo je zahvalila svima za podršku i

pomoć. U ime obiteljske skupine nazočne je pozdravila Božena Kelava te zahvalila vjeroučiteljicama koje su za tu prigodu motivirale dječu da izraze svoja razmišljanja

o Uskrsu te tako posvjedoče svoju vjeru i ljubav prema Isusu uskrsnomu. Svečanost otvorenja izložbe popratile su pjesmom novakinje Milosrdnih sestara Sv. križa, sa svojom odgajateljicom s. Valerijom Široki. Potom se nazočnima obratila s. Ignacija Ribinski, voditeljica i animatorica župne misijske zajednice, koja je izrazila veliku zahvalnost župnoj zajednici, koja već 17 godina pomaže svoje prijatelje u misijama te svojim djelima ljubavi danas školuje oko 400 djece. Također je pozdravila s. Jacintu, s kojom već dugo uspješno

surađuje. Uime misijske zajednice i svih suradnika misija zaželjela je svi ma sretan Uskrs te pozvala da i ovaj put kupe nešto od uskrsnih ukrasa koje je priredila misijska zajednica. Uskrsna je izložba bila prigoda da se upozna i kreativnost djece, koja su svoja razmišljanja o Uskrsu izrazila u likovnom i literarnom obliku, a sudjelovala su dječa osnovnih škola i vrtića s područja Župe Svih svetih.

S. Finka Tomas

PULA

Pripreme za Akciju MIVA

U petak 18. ožujka u dvorani Župe sv. Pava u Puli održan je susret Papinskih misijskih djela (PMD) Porečke i Pulsko-biskupije za Pulski dekanat. Cilj susreta bio je osvrt na dosadašnje rezultate te dogovor za buduće aktivnosti. Na susret su bili pozvani župnici i animatori Pulskog dekanata, ali i drugih župa. Bile su zastupljene pulske župe sv. Antuna, sv. Ivana,

sv. Josipa, sv. Pavla, Krista Kralja, zatim katedrala te Samostan sv. Franje, kao i župe Vodnjan, Marčana, Barban, Premantura (Bunjole i Pomer).

Na ovom je skupu dogovorena i nadolazeća Akcija MIVA, kojom se želi pomoci misionarima u nabavi misijskih vozila, da bi mogli odlaziti u udaljene dijelove prostranih misija: obilaziti kršćane, utvrđivati ih u vje-

ri, dijeliti svete sakramente, ali i pomagati bolesnicima i svima potrebnima u svojoj sredini. Možemo i neznačne priloge ugraditi u pomoć najpotrebnijima o kojima se brinu naši misionari u dalekim zemljama. Ono što je za nas neznačno, za njih je mnogo. Najvažnije je imati

veliko srce i dobru volju. Tamo gdje je iskrena molitva, sve je moguće. Ove godine planiramo akciju popratiti prikazivanjem filma *Madrecitas*, o misijskom djelovanju sestara službenica milosrđa u Ekvadoru, te premiti štandove na kojima će biti ponuđeni suveniri koji će ljudi podsjecati na blagdan zaštitnika vozača, ali i dobro djelo koje su učinili molitvom i donacijom za MIVU. **Ines Bonazza**

Što reći o svećenicima koji dolaze kod nas iz nekoga drugog dijela svijeta? O svećenicima misionarima fidei donum? Što misliti o tim "stranim" svećenicima? Ovdje moramo odmah uzeti u obzir dvije stvari: prvo, da Crkva svugdje po svijetu mora biti misionarska ad intra i ad extra (iznutra i izvana) i mora imati osjetljivost za Crkvu diljem svijeta koja je u potrebi. Crkva je u svojoj biti misionarska, i zato su misionari fidei donum (biskupijski svećenici misionari nazvani tako od pape Pija XII.) stvaran izraz te vjere i zajedništva, svjedoci univerzalnosti Crkve.

Mlade Crkve šalju svećenike u misije

Pastoralni vodič za dijecezanske svećenike u Crkvama koje su ovise o Kongregaciji za evangelizaciju naroda, 1989., između ostalog, ovako kaže: "Mlade Crkve su poticane da sudjeluju, što je prije moguće, u svećenstvu poslanju Crkve, šaljući i same misionare propovijedati evanđelje po cijelom svijetu, čak ako i one same osjećaju nedostatak svećenika."

Zato i biskupije koje ovise o Kongregaciji za evangelizaciju naroda, osim svećenika koji pripadaju misijskim institutima, moraju biti spremne poslati svećenike misionare fidei donum da sudjeluju u misijskim djelatnostima cijele Crkve.

Već je i Drugi vatikanski koncil, glasnik jedinstva Crkve, istaknuo u

"Podiže po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju."

(Mk 16, 15)

Misionari Fidei donum

Neki pastoralni naglasci

Lumen gentium da između crkava mora postojati međusobna razmjena darova i usluga.

Crkva u misijskim zemljama posebno je obodrena da u tome učini kvalitetan iskorak (1 Sol 4, 1), da nikada ne zatvori vrata. Da u isto vrijeme zna i dalje primati ali i podijeliti svoje bogatstvo i svoja svedočanstva s drugima. Misionari fidei donum su ti koji pretaču u djelo to temeljno načelo bratske solidarnosti između mjesnih crkava u svijetu. Jer, kako se kaže, nitko nije tako siromasan da ne može nešto dati i nitko nije toliko bogat da ne može i sam nešto primiti!

Odgovor na duhovno siromaštvo

Papa Pio XII. je 1957. godine, u enciklici *Fidei donum*, pozvao biskupije u zapadnim Crkvama da šalju svoje biskupijske svećenike u misije i mnogo ih je nakon toga otišlo propovijedati evanđelje u Afriku, ali i drugamo po svijetu, npr. u Latinsku Ameriku. Danas broj novih misiona-

ra fidei donum nije ni približno velik kao što je bio nekada, i odlučnost da ih se šalje u misije je splasnula zbog činjenice da Crkva starog kršćanstva više nema dovoljan broj duhovnih zvanja.

Na tu činjenicu Crkva u misijskim krajevima ne može ostati neosjetljiva. Pomaganje Crkvi "starog kršćanstva" postaje ubuduće dužnost bratske solidarnosti. Jedna afrička izreka kaže: "Podigni pažljivo svoje dijete, da se ono u tvojoj starosti može pobrinuti za tebe." Crkva u misijama je izabrala pokazati bratsku solidarnost i dati od sveg srca ono što ima, misionare fidei donum. Istina, poslanje misionara fidei donum u isto je vrijeme duhovna, ali i opća ljudska pustolovina te ima i svoju notu nesavršenosti. No takva avantura za Crkvu oduvijek je bila potrebna. Svećenik misionar fidei donum je "odgovor", i privremen i trajan, na sve duhovno siromaštvo koje se protegnulo kroz veći dio biskupijskog života u Crkvama na Zapadu. Za nju poslati svećenike u Crkve na Zapadu koje su

osiromašene brojem svećenika jest normalno opredjeljenje, jer Crkva postaje neplodna ako ne daje ništa sestrinskim crkvama. Crkva koja se zatvara, umire. Ona čak griješi protiv svoje naravi.

Izraz zrelosti vjere

Biskupija koja šalje misionare *fidei donum* pruža svojim svećenicima mogućnost da budu zadovoljni u svojim ljudskim osjećajima, da osjećaju zadovoljstvo što mogu ispuniti dužnost solidarnosti. Ta ih misija ispunja ponosom, jer zbog svojega nesebičnog angažmana dobivaju poštovanje biskupije koja ih prima.

Misije su tako za njih izraz zrelosti vjere, u dvjema dimenzijama; okomitoj (Bog) i horizontalnoj (ljudi). *Fidei donum* odlazi sa svješću da je "veleposlanik" svoje biskupije i njezina vjerskog i kulturnog bogatstva. Svećenici koji prihvate otici kao misionari *fidei donum* izražavaju svoju veliku ljubav prema Kristu i njegovoj Crkvi, jer odlaskom prihvaćaju odricanje od svoje biskupije, roditelja, prijatelja i poznanika i idu živjeti u drugi svijet, koji im je često potpuno nepoznat. Oni na takav način žive svoj život kao žrtvu.

Misionar u sekulariziranu svijetu

Postoje i opasnosti. Misionari *fidei donum* u svojim se sredinama suočavaju s problemima koji u njihovim zemljama možda još nemaju veliku važnost: razvedeni i ponovno oženjeni, homoseksualci koji traže crkveni brak, usvajanje itd.

Misionari *fidei donum* će ubuduće živjeti u sekulariziranu svijetu na Zapadu. Bolji materijalni uvjeti (stanovanje, zdravstvena skrb, hrana, prijevoz, komunikacije, sadržaji ...) mogu ih motivirati da ostanu u crkvama koje su ih primile.

Pitanje ekskardinacije/inkardinacije goruće je kod mnogih. Javlja se i kod misionara *fidei donum* koji se navežu na svoju pastoralnu sredinu toliko da smatraju da se trebaju inkardinirati da bi imali veći kredibilitet. I biskupi koji ih primaju često izražavaju istu želju.

Postoji je i opasnost "nezaposlenosti" kod misionara *fidei donum* zbog oskudna pastoralnog života na Zapadu. Misionari *fidei donum* sebe počinju doživljavati nepotrebnima ili pak nezaposlenima, kao da su poslati u garažu. Počinju se dosađivati i izloženi su opasnostima da se okrenu prema nečemu drugomu, što nije poslanje koje su primili. Mogu se, npr., prepustiti aktivnostima koje su ponekad čak i dijametralno suprotne njihovu poslanju (političko angažiranje u zemlji podrijetla, trgovina itd.).

Poteškoće nastaju i zbog nedostatka adekvatne duhovne pratnje. Prisutna je i opasnost samačkog života bez prave motivacije. Dolazeći iz sredine u kojoj su ljudski odnosi po cijeni zlata, misionari *fidei donum* mogu doživjeti veliku usamljenost i skliznuti, i protiv svoje volje, u nered što se tiče zvanja. Važno je da si svećenici na terenu daju zadatak da od vremena do vremena zajedno žive svoj svećenički život, dijeljenjem svakodnevnicice. To donosi veliko duhovno dobro i stabilnost. Hladna usamljenost i nemotiviranost ubija i

dovodi do neželjenih posljedica, kao što su depresija, povrjeda svećeničke obveze na emocionalnoj razini itd.

No, suočeni s tim stvarnostima, prekaljeni zbog pastoralnog iskustva, postaju i sansa za svoje biskupije kad se jednoga dana vrste. Tako da odlazak u misije *fidei donum* daje i mogućnost pozitivnih pomaka i za crkve iz kojih dolaze.

Traženje nove vitalnosti

Danas misija *ad gentes* mora biti stalan obzor i paradigma svakoga crkvenog djelovanja, jer ono što Crkvu čini prepoznatljivom jest vjera u Božje otajstvo, koje se objavilo u Kristu da nama donese spasenje, i poslanje da njega svjedoči i naviješta svijetu, sve do njegova ponovnog dolaska u slavi. Poput svetog Pavla, moramo biti pozorni prema onima koji su daleko od Crkve, prema onima koji ne poznaju Krista i nisu iskusili Božje očinstvo, sa svješću da "se suradnja danas proširuje na nove oblike, koji uključuju ne samo ekonomsku pomoć, nego i izravno sudjelovanje u evangelizaciji" (*Redemptoris missio*, 82).

Crkva se na Zapadu nalazi u razdoblju duboke krize. Ali ta kriza, također, ima i pozitivnu stranu. Sam pojam kriza podsjeća na kritiku i potiče na traženje nove vitalnosti. Nešto novo se može roditi, unatoč otporu zastarjelih struktura. Trebamo se vratiti istomu apostolskom poletu koji je resio prve kršćanske zajednice, koje su, premda male i nezaštićene, bile kadre, naviještanjem i svjedočenjem, širiti evanđelje u čitavom tada poznatom svijetu.

Svaka mjesna Crkva pozvana je živjeti svoje zajedništvo i po daru svojih svećenika misionara *fidei donum*, da vjera Božjeg naroda bude uvijek hranjena i podržavana, "u zgodno ili nezgodno vrijeme" (2 Tim 4, 2).

Gospodin će i dalje pozivati u svoju službu svećenike za dobro cijelog čovječanstva. Nadamo se da će entuzijazam i žar misionara *fidei donum* Crkvi omogućiti da bude oblikovana, uvijek i svugdje, kao "zajednica vjernika" (Dj 4, 32), koji će biti "postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama" (Dj 2, 42).

vlč. Antun Štefan

Započe drndanje. Diže se prašina kao za kamionima koji voze poljskim putovima. Odmah se vidi da je to "nagibni" vlak. Jer nagiba se, ljulja se tamno-amo. Imać dojam da će se svaki čas prevrnuti. Ali ne, on uspravno juri prema svom cilju, vozeći kao prava lastavica, samo puno, puno sporije. Iz vlaka se najbolje vidi bijeda koja vlada u predgrađu afričkoga milijunskog grada. Tu se vidi ljudi onakve kakvi jesu: siromašni, napolna goli, a s druge strane ljubazni, nasmijani. Iako nikoga u vlaku ne poznaju, sve ih pozdravljaju mašući rukama i dovikujući glasno. Sav svijet je izšao vani ispred koliba, potleušica i baraka. Ta ne viđa se svaki dan putnički vlak. Djeca napolna gola galame da im putnici bace prazne konzerve ili plastične boce. Ulazimo u savanu. Ponekad se vlak zaustavi usred šume ili savane a da nitko ne zna zašto. Naravno, zaustavlja se u svakom većem selu ili gradu i ondje ostaje najmanje pola sata, a u nekim mjestima čak sat-dva.

Putovanje "nagibnim" vlakom

Ugradu Likasiju čekali smo čak sedam sati dok mehaničari nisu popravili lokomotivu. Na kolodvorima se putnici nekako izvuku iz vlaka preskačući bidone, torbe i kovčege, a hitri momci skrate put; jednostavno iskaču kroz prozore. Kroz njih se ponovno vraćaju kad strojovoda sirenom dadne znak da će vlak uskoro krenuti dalje.

Kad vlak dolazi u koje mjesto, kolodvor se odmah pretvori u veliku tržnicu. Čim se vlak približi kolodvoru, žene trče sa svih strana noseći na glavi korpe i velike lavore s uredom svojih njiva. Ima tu kukuruza, manjokina brašna, luka i češnjaka, banana, graha... Nema čega nema! Neke žene donijele gotovu, kuhanu hranu. Svatko na put nosi nekoliko manjih posuda da bi u njih mogao staviti hranu koju kupi na kolodvoru. Naravno, svi jedu rukama, kako je i običaj u Africi. Većina ih sjeda odmah pokraj vlaka. Nema veze što je posvuda velika prašina. Glad ne gleda kakva je hrana, čista ili prljava. Važno je napuniti želudac. Koji ostanu u vlaku, kupuju hranu kroz prozor i jedu u vlaku. Otpadci hrane padaju po podu i nakon jednodnevne vožnje cijeli je pod prekriven tim otpadcima. Iako je vlak prenatpan i ljudima i prtljagom, žene neumorno kupuju i na svakom kolodvoru dodaju nove vreće i najljonske vrećice, ali i nevolje za sve nas. Naime žene su vrlo osjetljive kad vide popust. A hrana je u savani puno jeftinija nego u gradovima kamo mnoge putuju.

Starac s prženim kukuruzom

S nama je u kupeu jedan simpatični djedica od kojih 75 godina. Često vadi iz torbe prženi kukuruz-kokice i pola jede, a pola baca ispod ležaja. Bi mi zanimljivo što on to radi. Pratio sam ga dugo i na kraju se oglasiše kokoši. Djed je sa sobom iz Lubumbashi ponio žive kokoši i od vremena do vremena hrani ih tim kokicama. S njima će putovati najmanje tri dana. Eto, putovao sam u vlaku kokošnjcu! Nasuprot meni sjedila je jedna žena s mališanom od dvije i pol godine. Taj nas je mali veoma zabavljao svojim "provalama". Ali je ponekad bio i vrlo dosadan. Skakao je po nama, noću nas budio, gazio nam po nogama, plakao kad bi mu majka izšla na kolodvoru i ne bi se odmah vratila. Posebno je dosadivao djedici i ljetio ga, a ovaj bi se mrgodio i svaki put ga tjerao od sebe. Meni je to bilo vrlo simpatično i zabavno, pa sam mališana potajno poticao da izaziva starca.

Boje pješice nego vlakom

Pada mrak. Netko predloži da malo sredimo stvari da bismo mogli leći i zaspati. Na sredini, između ležaja, stvorila se tolika hrpa da se više uopće nije moglo izići iz kupea. Još je mnogo stvari ostalo na svih šest ležaja. Uspio sam nekako prileći, zgrbljen kao gudalo, a pod glavu sam stavio torbu punu rezervnih dijelova koje sam kupio za svoje staro terensko vozilo. Napipao sam bubanj za kočnice i nekako mi bi najzgodnije na njega nasloniti glavu. Kako divno uzglavlje!

Nižu se kolodvori, prolaze sati i udosmo i u treću noć. Gotovo da ništa nisam jeo, osim nekoliko biskvita. Primičemo se Kibuli, gdje je naš fra Pere Čuić. Telefonirao sam mu da dolazim. On mi je spremio izvanredne sendviče i vrlo hladno pivo. Svaka čast našemu fra Peri! I on je odlučio poći sa mnom u Kaminu k fra Filipu. Naš vlak "lastavica" dojuri u Kamenu nešto prije pola noći. Tih 600 km prešao je za 55 sati, a to je prosječno sporije od 11 km na sat. Pitam se gdje mi to živimo u 21. stoljeću, dok vlakovi u Europi jure i više 300 km na sat. Na kraju stvorih čvrstu odluku: nikada više ovim vlakom! Radije polako pješice.

Povratak u misiju

Vratio sam se iz domovine s odmora. Već su počele redovito padati kiše, a ja više od 10 dana čekam u Kamini kod fra Filipa da mi njegovi mehaničari poprave vozilo, jer sam iz grada Lubumbashija donio sa sobom punu torbu rezervnih dijelova. Morao bih čim prije posjetiti barem ona najudaljenija sela, jer kad kiše počnu obilato padati gotovo svaki dan, putovi postaju toliko loši da je gotovo nemoguće njima voziti. Mehaničari se danima muče s mojim vozilom, ali uvijek nešto nedostaje, jer staro vozilo već petnaestu godinu "plovi" po ovim bespućima. A koliko je samo puta bilo zaglibljeno! Kad vidjeh da čekanju ne će biti kraja, uzeх fra Filipovo novo vozilo koje je nedavno dobio i krenuh u svoju misiju Kimpangu.

Sa mnom je trebao poći i mehaničar Paul da popravi crpku za vodu, jer su mi javili da se pokvarila i da u kući nema ni kapi vode. On će poći motociklom, da bi se imao čime vratiti, ali i motocikl ostario i pokvareo se. Dakle, sve staro i pokvareno: i vozilo, i crpka za vodu i motocikl. Zato je Paul došao tri dana poslije mene. Cijeli dan se mučio s crpkom, pa na kraju zaključio da ju treba ponijeti na popravak u Kaminu.

Opet u pohode selima

U kući nemam vode pa mi je drago što idem u sela. Barem se ne ču brinuti čime će se oprati. Dobro je i u seoskim "kupaonicama". Prvo ćemo poći u selo Masombo i Kalembo, jer između ta dva sela nalazi se bara koja je još uvijek dosta suha, ali je kasnije nemoguće njome proći, jer vodostaj naraste i dva metra. Kao i obično, pratit će me pastoralni suradnik Jean-Marie i vjeroučitelj William. Divota je voziti se ovim krajolikom. Posvuda samo zelenilo. Mlada trava buja poslije prvih kiša. Čak je prolistalo i drveće koje je izgorjelo kad su palili savanu prije dva tri mjeseca. Koja otpornost i snaga prirode u Africi! Sve se spali, postane posve crno, a onda iz toga niče novi život. To me uvijek zadržuje. Imo jedno divlje drvo, zovu ga *ndunga*. Takvo jedno samoniklo drvo smetalo je u mom dvorištu. Naredio sam momku da ga posiječe do korijena. On to učinio i još zapalio vatru nad žilama koje su ostale u zemlji. Ali poslije nekoliko tjedana iz tih spaljenih žila pojavile su se mladice. Čudo Božje prirode i želja za životom!

Divota je voziti se ovim krajolikom. Posvuda samo zelenilo. Mlada trava buja poslije prvih kiša. Čak je prolistalo i drveće koje je izgorjelo kad su palili savanu prije dva tri mjeseca. Koja otpornost i snaga prirode u Africi! Sve se spali, postane posve crno, a onda iz toga niče novi život. To me uvijek zadržuje. Imo jedno divlje drvo, zovu ga *ndunga*.

Takvo jedno samoniklo drvo smetalo je u mom dvorištu. Naredio sam momku da ga posiječe do korijena. On to učinio i još zapalio vatru nad žilama koje su ostale u zemlji. Ali poslije nekoliko tjedana iz tih spaljenih žila pojavile su se mladice. Čudo Božje prirode i želja za životom!

Vožnja je vrlo udobna u fra Filipovu novom vozilu. Iako ima rupa na svakom koraku, ne trese previše kao moje. Mladež iz pokreta "Kiro" izšla je izvan sela pred nas. Prva novost koju zapazih jest novi starješina kršćana. Mlad je čovjek, a prije pet-šest godina bio je vjeroučitelj u zajednici. Zamijenio je staroga Alberta, koji je dobričina, ali vrlo "smotan", nespretan, spor i stidljiv. Odmah po dolasku rekoh svima koji se okupiše oko vozila da bi najbolje bilo da što prije počnemo s ispovijedanjem, jer ako uđemo u noć, žene će imati poteškoća s pripremanjem večere. Ali oni uvijek rade po svome. Ako kažeš da počnemo u četiri sata, ne će doći u kapelicu prije pet. Nemaču osjećaja za vrijeme. Žure samo onda kad ih okolnosti prisile. Npr., ako vlak dolazi, onda su svi na vrijeme na kolodvoru. Ili ako ja vozilom idem u grad, uvijek me neki zamole da ih povezem. Kad im kažem da je polazak u sedam sati, oni su već u šest pred misijom. Eto, i danas smo zašli u noć i vrlo se mučili s mrakom, jer je jaki vjetar koji je puhan kroz prozore gasio lojnu svijeću na oltaru. A to bijaše jedino svjetlo u kapelici..

Blaženi Francesco Spoto, mučenik našeg vremena

Utako mladim godinama, moglo bi se reći, postoji velika opasnost da se osoba uzoholi, da se udalji od temeljnog poziva takve službe, a taj poziv glasi: služiti uvijek i svugdje. Dragi Bog je na njemu još jednom pokazao svoju vjernost i milosrđe. Svjedoci potvrđuju da su godine njegova služenja kao vrhovnoga poglavara bile vrijeme velika rasta Družbe. Otvarao je nove redovničke kuće, hrabrio mlade za duhovni poziv. Kao poglavar Družbe pridonio je priznanju koje je njihovu institutu dala Sveti Stolica. K tomu dolaze veliki misijski pothvati, posebno na afričkom kontinentu. Godine 1964. u Kongu je buknuo građanski rat između sljedbenika Patrica Lumumbe i Mobutua Sese Sekoa. Tada je Francesco odlučio pohoditi svoju braću koja su ostala u misijama u Biringiju.

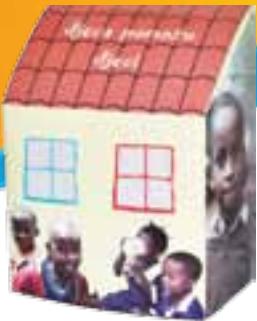
Oca Francesca i još četvoricu misionara zarobili su 11. prosinca 1964. u selu Rungu-Errira radikalni maoistički buntovnici. O. Francesco želio je zaštитiti svoju subraću, pa je ponudio svoj život da bi sačuvalo njihov. Zlotvori su ga odveli u šumu i sustavno ga tukli i mučili. Sav krvav uspije im je pobjeći i sakrio se u kolibu jednog vjernika. Patio je jedanaest dana i zatim preminuo od teških rana. Pred smrt je oprostio svojim mučiteljima i ubojicama. O. Francesco umro je 27. prosinca 1964., u selu Rungu-Errira, u Katoličkoj misiji Biringi. Pokopan je kraj kolibe u kojoj je umro. Njegovi posmrtni ostatci preneseni su u 1984. u Italiju i čuvaju se u Palermu, u župnoj crkvi Euharistijskog Srca Isusova. Proglašen je blaženim 21. travnja 2007. u katedrali u Palermu.

O. Francesco je cijelim svojim životom uvijek pokazivao veliko zanimanje i oduševljenje za širenje "radosne vijesti", posebno u onim zemljama do kojih Božja riječ još nije stigla. Posebnom pozornošću pratio je rad svoje subraće i na razne načine ih je ohrabrivao. Svojim putovanjem u Kongo htio je pokazati svoju blizinu ne samo na duhovnoj razini, već i konkretnom prisutnošću uz njih, da dijeli s njima nevolje, nesigurnost i opasnosti. Pokazao je veliku pastirsku brigu za svoju subraću, baš u najtežem trenutku njihova misijskog poslanja. Njegovo putovanje nosi i pokazuje jednu veliku duhovnu dimenziju: vezan obvezama upravljanja družbom, o. Francesco je ipak osjetio da je došao trenutak da svoje služenje dovede do vrhunca, do mučeništva. I to umjesto svoje subraće i cijele svoje redovničke kongregacije. To je snažna poruka koju je ostavio kao baštinu: osjetiti pravi trenutak i predati sav svoj život za potpuno ostvarenje Božjeg poziva u našem životu i u životu drugih.

Neka nam njegov život bude izvor nadahnuća za misijsko djelovanje, posebno u ovom vazmenom vremenu, kada slavimo Otkupiteljevu pobjedu!

vlč. Odilon Singbo

U bogatstvu ovoga vazmenog vremena upoznat ćemo još jednoga misijskog velikana koji je svoj život predao Kristu na afričkom kontinentu. Riječ je o blaženom Francesco Spotu. Rođen je 1924. godine u Raffadaliju, u Italiji. Francesco je bio vrhovni poglavар Družbe Misionari služe siromašnih. Tu je Družbu osnovao 1887. u Palermu talijanski svećenik, blaženi Giacomo Cusmano (1834. – 1888.), po kojem su njegovi sljedbenici popularno nazvani i cusmaniani. Družba je posvećena djelima milosrđa prema siromašnim i nevolnjicima te misionarskom apostolatu. Francesco je za svećenika zaređen 22. srpnja 1951. godine. Zatim je jednu godinu proveo na studiju na institutu svoje Družbe te je za to vrijeme duboko razmišljao i pripremao se za svoje djelovanje u odgoju djece siromašnih obitelji. Na njegovu primjeru može se na neki način vidjeti kako dragi Bog od samog početka na razne načine pomaže pozvanima da ostvaruju djela ljubavi i milosrđa prema obespravljenima, izrabljivanima, siromašnim i zlostavljanima. Njegove ljudske osobine i kršćanske krjeposti bili su razlog da ga subraća već u dobi od 35 godina izaberu za vrhovnog poglavara.

darovatelji

ZA MISIJE I MISIONARE:

Preč. N. N., Sarajevo 2.000 EUR * Dalibor Zadro, Mostar 400 KM * vlc. Vinko Radić, Sarajevo 1.000 EUR * Školske sestre franjevke Bos.-hrv. provincije, Sarajevo 90 KM i 10 EUR * Nada Rupčić, Ljubuški 200 KM * Župa Huzino 50 KM * N. N., 300 KM * Preč. N. N., Sarajevo 2.000 CHF * Elizabeta Zimić 100 kn * Jelena Salopek 1.000 kn * Župa Vrbnik 1.900 kn * Sandra Španić 200 kn * Damir Dasović 1.200 kn * Marijan Šviben 200 kn + 400 kn * Zlata Šaban 600 kn * Župa Navještenja BDM, Velika Gorica 10.900 kn * Salamun Garić 50 kn * Ana Filipović 110 kn * Sandra Španić 200 kn * Dubravka Trgovec 50 kn + 50 kn * Božidar Škarec 200 kn * Dominika Papić - Kukić 100 kn + 100 kn * Martin Zlatar 100 kn * Ivan Dabo 100 kn * Josip Barnjak 115 kn + 115 kn * Dušanka Tadić 200 kn + 200 kn * Berislav Bambir 100 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Ankica Udiljak 200 kn * Ivo Marušić 100 kn * Zdenka Podhraški - Relja 20 kn * Vinko Klarić 150 kn * Ante Matković 50 kn * Ambroz Čivljak 400 kn * Jelena Grabant 200 kn * Sanela Kučar 100 kn * Danijel Krizmanić 200 kn * Branimir Gabrić 50 kn * Sanela Jurić 45 kn * Kazo Zelić 200 kn + 200 kn * Župa Presvetog Trojstva, Krapinske Toplice 350 kn + 80 kn + 200 kn + 320 kn + 50 kn * Zoja Zubčić 50 kn + 50 kn + 50 kn * Obitelj Markotić 200 kn * Kristina Filipov 50 kn * Veronika Valičević 100 kn * Davor Cindrić 500 kn * Tomislav Skroza 400 kn * Patricia Rot Grožić 45 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Danijel Krizmanić 200 kn * Stipo Ilišinović 400 kn * Tomislav Čubelić 200 kn + 200 kn * Miroslav Fadiga 100 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Berislav Bambir 100 kn * Župa Orubica 400 kn * Sestre benediktinke - samostan sv. Andrije 100 kn * Mirna Pošćić 100 kn * Davor Smolčić 100 kn * Goran Šipek 50 kn * N. N. 200 kn * N. N. 50 kn * N. N. 1.710 kn * Misija zajednica župe Vidovec 300 kn * Jagoda Radman 100 kn * Dunatov d.o.o. 1.000 kn * Zinka Džaja 150 kn * Pero Petenjak 100 kn * N. N. 1.448 kn * Marija Novak 1.000 kn * Župa sv. Nikole 500 kn * Ivana Josipović 100 kn * Ivana Šikić 2.000 kn * Josip Žagar 100 kn * Ivica Koprivnjak 1.000 kn * Marija Mišić 200 kn + 200 kn * Roko Srdarević 30 kn * Edi Fatović 30 kn * Lucija Gavrić 50 kn * Gordana Radošević 100 kn * Marija Jungabel 500 kn * Luiza Lufčić 100 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Ivo Ivešić, Donja Golubinj 20 KM * s. Terezija Batarilo, Sarajevo 50 KM * N. N. 2.200 kn * Željka Vodopija 200 kn * N. N. 1.000 kn * Josip Kordić 100 kn * Jadranka Bačić Katinić 100 kn * Eddy Rot 45 kn + 45 kn * Blaško Kivić 200 kn * Darovatelji preko o. Drage Kolimbatića 3.100 kn * vlc. Ivica Miškuljin 400 kn * Branko Dragojević 300 kn * Nada Alfirev 100 kn * Župa Brela 20.000 kn * Željka Vodopija 200 kn * Jadranka Ba-

čić Katinjić 100 kn * Nada Alfirev 100 kn * Vera Čargonja 200 kn * Milka Brunec 200 kn * Gordana Šišgorić 80 kn + 80 kn * Milka Brunec 200 kn * Obitelj Baraćić 500 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Misijsko-karatitativna sekcija sjemeništarača, Travnik 100 KM * Željka Lukač s učenicima 6a, c, d raz. OŠ I. G. Kovacić, Livno 500 KM * Župa Malešnica 675 kn * OŠ Kravarško 250 kn * Župa Navještenja BDM Velika Gorica - pjevači betlehemske zvijezde 4.450 kn + 50 EUR * Župa Navještenja BDM, Velika Gorica 2.500 kn + 20 EUR * OŠ Martijanec 900 kn * Župa Pregrada 50 kn * Župa Sv. Ivana Krstitelja 900 kn * Milenaka Prgometi 60 kn * Marija Konforta 14,5 kn * Sanja Nikčević 500 kn + 500 kn * Štefica Ričko 100 kn * Ljerka Berković 20 kn * Stjepan Kozelka 50 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Nikola Crnković 100 EUR * Mario Pređen 900 kn * Tomislav Bilić 150 kn + 150 kn * Biserka Zorbas 100 kn * Emil Bršić 34,5 kn * Gordana Šišgorić 40 kn

ZA GLADNU DJECU:

Veronika i Stanko Sesar, Kočerin 100 EUR * N. N., Sarajevo 50 KM * Jure Rupčić, Ljubuški 1.000 KM * Arijana Pešorda, Grude 300 KM * Goran Delač 1.500 kn * Mv 300 kn * Božidar Ravanščak 300 kn * Barbara Miković 100 kn * Župa Preslavnog Imena Marijine 3.330 kn * Stjepan Lončar 5.000 kn * Vesna Hećimović 100 kn * Mv 300 kn * Vikica Šalić 300 kn * Štefica Himmelreich 100 kn * Viktorija Vičić 100 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Silvana Musa, Čitluk 30 KM * Marija Cigić, Široki Brijeg 143 KM * Željka Martinček 700 kn * Tomislav Pavičić 50 kn * Mirna Ražek 100 kn * Senka Dominiković 100 kn * Robert Čaran 20 kn * Slavko Oroz 200 kn * Anda Svoboda 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Verica Grbić 270 kn * Željko Nikolić 50 kn * Marko Stepić 1.000 kn * Igor Končurat 300 kn * Dubravko Dujmić 100 kn * Anton Trstenjak 100 kn * Stevo Horvat 100 kn * Ljiljana Ferenac 200 kn * Župa sv. Stjepana 1.600 kn * Nada Vuković 50 kn * Ankica Volarević 100 kn * N. N. 650 kn * Dario Maradin 100 kn * Tomislav Skroza 400 kn * Matija Gložinić 100 kn * Goranka Rupe 300 kn * Senka Dominiković 100 kn * Željko Nikolić 50 kn * Marija Galić 50 kn * Robert Čaran 20 kn * Marko Pavičić 400 kn * Jasna Baraban 350 kn * Slavica Pavelić 300 kn * Dubravko Dujmić 100 kn * Sonja Kovačević 300 kn * Maja 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

N. N., 23,40 KN, 2,93 EUR i 63,10 KM * Davorin Gelo 200 KM * N. N. 50 EUR * Matija Knežević 50 EUR * Spomenka Mandić 200 kn + 200 kn * Mladen Crneković 100 kn + 100 kn * Vesna Mohorovičić 80 kn * Marica Ivanović 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Siniša Hajšok 20 kn * Marin Babić 200 kn * Dario Časar 100 kn * Željana Nižić 50 kn * Nikola Horvat 100 kn * Stana Prskalo 150 kn * Mirna Nothig 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Ivka Nedidić 50 kn * Katarina Ruža Velič 50 kn * Marin Babić 200 kn * Blaško Kivić 100 kn * Ivan Urbanić 200 kn * Kata Sabelja 100 kn + 100 kn * Lucija Dančević 100 kn * Sočak 50 kn

200 kn * Dario Časar 100 kn * Željana Nižić 50 kn * Nikola Horvat 100 kn * Stana Prskalo 150 kn * Mirna Nothig 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Ivka Nedidić 50 kn * Katarina Ruža Velič 50 kn * Marin Babić 200 kn * Blaško Kivić 100 kn * Ivan Urbanić 200 kn * Kata Sabelja 100 kn + 100 kn * Lucija Dančević 100 kn * Sočak 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Kristina Jurković 200 kn * Iva Miličević 200 kn * Snježana-Marija Ruk 500 kn * Iva Miličević 200 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Ruža Doknjača 30 kn + 30 kn * Ivana Šikić 2.000 kn * Marija Rudančić 100 kn * Ljiljana Lukač 100 kn

ZA MISIJE, GLADNE U RUANDI:

Mira Vukoja, Široki Brijeg 40 KM * Kristijan Šarac, Čitluk 470 KM * Molitvena zajednica Emanuel, Grude 620 KM * Ana Vukoja 100 KM * Vedran Vlašić, Sovići 50 KM * Katarina Vajdoher 100 kn * Snježana-Marija Ruk 500 kn * Romano Triplalo 150 kn * N. N. 100 kn * Igor Pivac 500 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Ivana Vidović, Kiseljak 50 KM * Adelka Nikolić 300 kn * Marija Puharić 40 kn * Marija Bartošek 300 kn + 250 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Vlč. N. N., Sarajevo 2.000 USD * preč. Miroslav Agostini, Sarajevo 50 EUR * N. N., 100 KM * Mara Zadro, Mostar 100 EUR * Služavke Malog Isusa i Prijatelji Malog Isusa, Gromiljak, 2.200 EUR, 640 KN i 13.700 KM * Kata Kešten 200 kn * Ordinacija opće medicine 500 kn * Sandra Ščukanec 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Matija Knežević 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIU:

Nada Hrga 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

Vlč. N.N., Sarajevo 2.000 USD * N. N., Zagreb 5.500 KN

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Ivan Bošnjak 100 kn + 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KENIJI:

Marija Pupić Marijan 337,5 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Siniša Skočibušić, Mostar 50 KM * Ljiljana Mesarov 100 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Timotej Vuković 300 kn * Katica Polić 2.000 kn * Nada Peleh Serenčić 60 kn * Milan Komljenović 50 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

N.N., Sarajevo 2.000 KN * Josip Rajčić 40 kn * Tihomir Paulić 5 kn * Marma Petrović 100 kn * Anna Maria Ciceran 300 kn * Natko Blagojević 100 kn * Marijana Petković 5 kn * Antun Zović 100 kn * Marijan Ivić 200 kn * Danijel Oprauš 200 kn * Luca Radman 20 kn * Ivo Staničin 30 kn * Dinka Ilić - Roller 200 kn * Biserka Orešković 20 kn * Pero Petenjak 50 kn * Natko Blagojević 100 kn * Valent Sakač 50 kn

POŠTANSKE MARKICE I TELEFON-SKE KARTICE:

Nikola Simonetti * Štefica Bubnić * Kornelija Ranac

DUBROVNIK 2016.

28. ljetni susret misionara i misionarki

Ljetni susret misionara i misionarki Crkve u Hrvata održat će se ove godine od 4. do 7. srpnja 2016. u Dubrovačkoj biskupiji. Domačin susreta bit će mons. Mato Uzinić, dubrovački biskup, zajedno sa svojim svećenicima, redovnicima, redovnicama i Božjim narodom. Na susretu će sudjelovati misionari i misionarke iz Afrike, Latinske Amerike, Oceanije i misijskih zemalja u Europi, a uz njih i hvarsко-bračko-viški biskup mons. Slobodan Štambuk kao predsjednik Vijeća za misije Hrvatske biskupske konferencije, zatim

nacionalni i biskupijski ravnatelji Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Okupljanje je predviđeno u ponedjeljak 4. srpnja do 16 sati u Ordinarijatu Dubrovačke biskupije, Poljana Paska Miličevića 4, 20000 Dubrovnik. Misionari i misionarke te biskupijski ravnatelji iz Hrvatske i BiH svoj dolazak trebaju najaviti do 15. lipnja 2016. na sljedeću adresu:

Papinska misijska djela u RH, Ksavarska cesta 12a, 10000 Zagreb, tel. 01/5635055, e-mail: missio.croatia@misije.hr.

MISIJSKA KRIŽALJKA – TRAVANJ 2016.

Radosna vijest	Bogoslovna krupost	Polet	Ime mučenice Grabovčeve	Jod	Misijska zemlja	Lj m	Pokusni nastupi	Ljekovito divlje voće	Tada	Udov	Radius	Dva samoglasnika		
Dan molitve za duhovna zvanja	<input type="hexagon"/>													
Veznik					Oblačno Niton							Vrsta pjesme Pada kiša	<input type="hexagon"/>	
Stari													Austrija Misija zemlja	<input type="hexagon"/>
Znanost o gradi tijelo											Latinsko slovo Kisik		<input type="hexagon"/>	
			Vrsta jela (množ.)					Dio tijela Kiseo (grč.)					<input type="hexagon"/>	
			Ono što pripada inu								Nepoznati Konj		<input type="hexagon"/>	
			Uzvik bola				Upala Italija						<input type="hexagon"/>	
			Bezbožnici									Prvo slovo	<input type="hexagon"/>	

Rješenja iz prošlog broja: DAN SVJEDOKA VJERE, LUKRECIJA, VJEKO.

